

ΣΕΤ
Συνταξια Κεδερωδ

ΛΟΓΟΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΗΠΕΙΡΩΤΑΣ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ

τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἐν Κεστορατίῳ

ΖΩΓΡΑΦΕΙΟΥ ΣΥΣΣΙΤΙΟΥ

κατὰ μῆνα φεβρουάριον τοῦ 1873.

ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΘΑΝ. ΒΑΙΑ, ἱατροῦ.

ΕΠΙΤΕΤΑΚΤΑΙ

ΕΛΕΓΧΟΣ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Ἀλβανοῖς.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

1873.

ΕΥΡΩΠΕΙΕ Η. Α. ΒΡΕΤΑΝΟΥ ΚΑΙ ΕΛΛΑΣ.

Σεισάρι ἐξ αὐτοῦ

SISMANOGLIO
MEDARO

1509
KT 4

18

ΤΩ ΕΞΟΧΩΤΑΤΩ

ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΖΩΓΡΑΦΩ

ΚΛΕΙΝΩ ΙΔΡΥΤΗ

ΤΩΝ ΕΝ ΚΕΣΤΟΡΑΤΙΩ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΚΑΙ

ΕΥΕΡΓΕΤΗ ΤΟΥ ΗΜΕΤΕΡΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ ΕΝΕΚΑ

ΤΟΔΕ ΤΑΠΕΙΝΩΣ ΑΝΑΤΙΘΗΣΙΝ

18

© ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΟΣ ΑΥΤΟΥ ΘΕΤΡΑΚΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΘΑΝ. ΒΑΙΑ

Ιατρός,

Διευθυντής τῶν Ζωγραφείων Ἐκπαιδευτηρίων.

(6)

Τῷ Ἐξοχωτάτῳ Χρηστάκῃ Ζωγράφῳ

τῷ πολυειδῶς τὴν πατρίδα εὐεργετήσαντι,

κτλ.

κτλ.

κτλ.

Ἐξοχώτατε,

Ἐκ πολλῶν καὶ δικαίων αἰτιῶν παροτρυνόμενος
δίκαιον ῥήθητι πρὸς τοὺς ἡμετέρους συμπολίτας του-
τονὶ τὸν λόγον συντάξαι· πέποιθα γὰρ ὅτι ἅπας ὁ σῖ-
τος κατὰ πετρῶν οὐ πεσεῖται ἐς γῆν ῥιπτόμενος, οὐδ'
ἅπας τῶν τοῦ Οὐρανοῦ πετεινῶν βρῶσις γενήσεται ἀλ-
λ' ὅτι μέρος τι ἐλάχιστον τοῦ σπαρέντος καὶ ἐς γῆν ἀγα-
θὴν καὶ εὐγονον πεσεῖται, κακεὶ δὲ ζωογονούμενος καὶ
ὑπὸ δρόσου οὐρανοῦ ἀρδευόμενος προσοίσει ἐν καιρῷ
τῷ δέοντι καρπὸν αἴσιον καὶ ἄφθονον τῇ ἡμερτῇ πατρίδι.
Ἐκ δὲ τῶν πολλῶν συμπολιτῶν τῶν ἀναγινωσκόντων
τούμὸν σύνθεμα ἔσονται εἴτε ἐκ τῶν πόρρω εἴτε ἐκ τῶν
πέλας οἴγε τὰ κατ' ἐμὴν κρίσιν καὶ γνώμην γεγραμ-
μένα εὐμενῶς δέξονται, καὶ κινήσουσι πάντα λίθου
τοῦ ποιεῖν καὶ παραινεῖν ὑπὲρ τῶν παιδῶν τῆς πατρί-
δος τῶν ἐς τὰ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ σχολεῖα φοιτῶντων.

Προκειμένου τοίνυν, Ἐξοχώτατε, περὶ ἀντικειμένου
 οὐσιώδους τῇ ἡμετέρᾳ πατρίδι, δίκαιον κρίνας ἀνέθη-
 κε τὸν ἐμὸν λόγον εἰς τὸ φιλογενές καὶ φιλόμουσον
 τῆς ὑμετ. ἐξοχότητος, ἥ γε εὖ οἶδ' ὅτι συγκατανεύου-
 σα παραδέξεται τοῦμόν σύνθεμα ἡδέως οὐχ ἥττον ἢ
 Ἄρταξέρξης ὁ βασιλεὺς ὁ εἰς Περσίδα ἐλαύνων τὴν
 ἐπὶ λίχνου ροιάν, Ὡμίσου τοῦ δῶρον αὐτῷ προσκα-
 μίσαντος.

Τέλος δεόμενος ἐκ βαθέων τοῦ δοτῆρος παντὸς ἀ-
 γαθοῦ δοῦναι ὑμῖν πᾶν ἀγαθὸν καὶ μακροήμερουσιν
 διατελῶ

Τῆς Ἑμετέρας Ἐξοχότητος

Εὐπειθέστατος καὶ πιστὸς θεράπων

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΘΑΝ. ΒΑΙΑ, ἰατρός.

Διευθυν. τῶν Ζωγραφ. Ἐκπαιδευτηρίων.

Ἐγγραφον ἐν Κεσπορατίῳ Διούνησις.

Τῇ 1Ε' Μηνὸς Φεβρουαρίου
 Ἐν ἔτει Σωτηρίῳ ΑΩΟΓ'.

Τὸ ἄδειε φιλοσοφεῖν ὕδρας οἶμαι θηρίον ἀτοπώτερον καὶ μᾶλλον
 τι πολυκέφαλον.

(Πλούταρχος ὁ Καίρωνος)

J'aime de la religion dans un médecin. Par ce que la
 religion sans préjugés et sans fanatisme, s'accorde tou-
 jours aisément avec les principes de l'honneur et de
 la probité. Hippocrate et Sydenham n'étaient pas des
 gens irréligieux.

(ZIMMERMANN).

Εὐράνητι σείρα ἢ οὐ τέτυσσα
 ῥῆξον καὶ βότσον ἢ οὐκ ᾠδύνουσα
 ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου
 μᾶλλον ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄδρα.

Ἡσίας.

Δίκαιον, ὦ Ἡπειρῶται, καὶ ἐν τῇ ἐπισήμῳ ταύτῃ ἐπιγύρει
 καὶ ἐν παντὶ καιρῷ καὶ χρόνῳ, φθέγγεσθαι τ' ἀληθές· εὐ δ' ὁ δ'
 ὅτι τοῦτι καὶ τῷ Θεῷ προσφιλέστατον καὶ ὑμῖν αὐτοῖς δεκτικόν,
 καὶ ὅτι ἐπαινετὰ μὲν τὰ καλὰ, ψεκτὰ δὲ τὰ αἰσχρὰ κατὰ
 τὸν Σταγειρίτην φιλόσοφον. Ὠραϊζούσης τήμερον, ὡς ἔλεγον,
 τῆς βδοδακτύλου ἡῶς, καὶ διακοσμούσης ἐξαισιῶς τὰ περι-
 στοιχοῦντα ἡμᾶς ἀντικείμενα, χρηστοτέραις ἐποχοῦμεθα ταῖς
 ἐλπίσιν· οὐ γὰρ προσδοκῶμεν φῶς ἄτερ κινδύνου πρός τοὺς
 τὰς ἐσπερίους, ἢ τὰς μεσημβρινὰς οἰκοῦντας χώρας, ἀλλ' ἐξ
 ἑώας, ἐξ ἀνατολῶν, ἐνθα οἱ ἄνθρωποι διανύσαντες τὸ πρὶν ζο-
 φεράν τῆς πλάνης καὶ τῆς ἀμαθίας νύκτα, νύκτα δυσχείμερον
 καὶ ψυχρὰν, βλέπουσι τανῦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, τὸ φωτίζον
 πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. Ἡ ἡὼς αὕτη πάν-
 τως γε ζωογονεῖ, βυθμίζει, θάλπει τὴν καρδίαν παντὸς εὐαι-
 σθήτου ἀνδρός, συστελλομένην τὸ πρὶν τῷ δείματι τοῦ τέρα-
 τος καὶ τοῦ σκότους· ἀληθῶς ὅτι γὰρ ἂν εἴποιμεν, ἀμυδρότε-
 ρον χαρακτηρίζοιμεν τὴν ἀπαιδευσίαν. Κλοῖον γὰρ καὶ πέδιον
 φέρων ὁ παιδείας ἄγευστος ὑποσκάζει, ἥρεμοί, καὶ τὸ τοῦ
 βίου στάδιον ἀεὶ ἀκανθόστρωτον οὐχ οἷός τέ ἐστι διανύειν ὡς
 ἀρεστὸν τῷ δημιουργῷ, ἐντελλομένῳ ἡμῖν τὰ σωτήρια ταῦτα·
 «Ἐρευνᾶτε τὰς γραφὰς· ἐν ταύταις γὰρ ζωὴν αἰώνιον εὕρι-
 σετε»· τοὺς ὀφθαλμοὺς δὲ νοσῶν οὐ βλέπει εὐκρινῶς τὰ ὑπὲρ
 ἄνθρωπον ἀντικείμενα καὶ Θεοῦ πανυπερτάτου τὰ μεγαλοῦρ-

γῆματα, ἅπερ ἀναλογιζόμενος ὁ χριστιανὸς φιλόσοφος ἐξίσταται, ἰλλιγγιᾷ τὸν νοῦν, καὶ βοᾷ διαπρυσίως· «Μέγας εἶ, Κύριε, καὶ θαυμαστά τὰ ἔργα σου, καὶ οὐδεὶς λόγος ἐξαρκέσει πρὸς ὕμνον τῶν θαυμασιῶν σου». Ἀλλὰ ταῦτα τῷ οὐδ' ἄκριος χεῖλει παιδείας μετασχόντι οὐδένα καρπὸν φέρει. Ἰσταται ἐν τῷ θείῳ ναῶ, ἐνωτιζεται ὡδᾶς, ὕμνους καὶ δοξολογίας πρὸς τὸν πατέρα τοῦ φωτός. Ἀλλὰ τῶν θείων τούτων συγγραμμάτων, τῶν θεοπνεύστων φράσεων, λέξεων, ἐνοιῶν τε καὶ ῥυθμῶν, εἰς γλῶσσαν αὐτῷ ξένην συντεταγμένων ὑπὸ ἀνδρῶν θεοσπεσιῶν, ἐμποιοῦσι μὲν αὐτῷ εὐαρέστησιν, θυμηδίαν, οὐδόλως δὲ χαρὰν ἐνδόμυχον, οὐδόλως πνευματικὴν εὐφροσύνην. Πενταχῆ δὲ διατελεῖ ἀμβλωπῶν· ἐν ἀκοσμία, ἐν ἀφασία, ἐν ἀμηχανία, εἴτε εἰς ξηρὰν ὁδεύων, εἴτε θάλατταν πλέων· πτοούμενος δὲ καὶ βίον τοῦ λαγῶ ζῶν, ὃν ἐκφοβοῦσιν οὐ μόνον αἱ τῶν κυνῶν ὕλακαὶ καὶ βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐλάχιστος ψιθυρισμὸς τῶν φύλλων τῶν δένδρων· κλίνας δὲ τὴν κεφαλὴν, ταπεινὸν ἀναδυόμενος φρόνημα ἄγεται καὶ φέρεται εὐχερῶς ὑπὸ τῶν δολερῶν τῆς ἐσπερίας χώρας ἀλιέων· οἷς ὑποχείριος καὶ θηριάλωτος καθίσταται. Οὐδέποτε ἀνέγνω τὸν εὐαγγελιστὴν καὶ θεηγόρον Δουκᾶν λέγοντα· «Ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν, ἣ οὐ δυνήσονται ἀντειπεῖν, οὐδὲ ἀντιστῆναι πάντες οἱ ἀντικείμενοί ὑμῖν.» Ἐπιλήψει με οὖν ἡ ἡμέρα ἐπαριθμοῦντα τὰς συμφορὰς καὶ τὰς ταλαιπωρίας, ἅς περ καθὼς τὸ τῶν σκωλήκων σημῆνος περικαλύπτει τὸ κύμα, οὕτω καὶ τὰ δεινὰ περιστοιχεῖ τὴν ἀμαθίαν καὶ τὴν δεισιδαιμονίαν. Ἀλλ' εἰπόντες βραχέα τινὰ περὶ τῶν θείων δωρημάτων τῆς κατὰ Θεὸν παιδείας, τῆς φωτιστικῆς νοῦν καὶ καρδίαν παντὸς συνετοῦ ἀνθρώπου, ἀξιοκατάκριτοι ὑποληφθεῖμεν εἰ μὴ δηλώσοιμεν ἐνκρηγέστατα ὅτι πρὸ πάντων ἀπαιτεῖται ἡ ἠλιολαμπὴς εὐσέβεια, ἡ τῶν ἀρετῶν ἀνασσα πρὸς τὴν ἀγίαν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, τὸ στερεὸν φρόνημα πρὸς τὰ πατρῶα δόγματα, ἅγε ἄθικτα, ἀμετάβλητα, ἄσσεια τρεῖν δεῖ μέχρι τέλους βίου, μέχρι τελευταίας ῥανίδος αἵματος.

Πολλοὶ γὰρ τῶν λογίων λογισμῶν σῶφρονα καὶ κληρὸν καὶ

ἀπαθὴ βίον οὐκ ἔχοντες, εἰς ἀσέβειαν ἐμπίπτουσιν· ὅτι δὲ ταῦτ' ἀληθὴ καὶ ἐξ ἄλλων καὶ μάλιστα ἐκ τούτων ῥάδιον γινῶναι· ἐξάλειψον ἀπὸ τὴν καρδίαν τοῦ καθηγητοῦ ἢ διδασκάλου τὴν πρὸς τὰ θεῖα εὐσέβειαν, ἀπέλασον αὐτὸν πόρρω τοῦ χρυσοπλωκωτάτου πύργου τῆς νέας Σιών, παρασεύασον αὐτῷ νέκταρ τε καὶ ἀμβροσίαν ἐν νηστευσίμῳ ἡμέρα, καὶ τότε τί ὄφονται οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἀνθρώπων μετ' ὧν συνδιαιτᾶται; ὡς ἀληθῶς λάβρακα Μιλήσιον, κάπρον φριζαύχενα· τούτου δὲ ἡ εὐφράδεια ποταμὸς ἔτυμος τῆς Στυγός· τοῦ καὶ ἀπὸ γλώττης ἰός τε βέεν καὶ χολή· οὐ μέλιτος νέκταρ, ὡς ἐκ τοῦ στόματος τοῦ Νέστορος· οὐ πηγὴ βλύζουσα τὸ νάμα τῆς προβατικῆς τοῦ Σιλωᾶ. κολυμβήθρας· ἧς τις τ' ἀγλαόμορφα βεῖθρα ἐθεράπευον ὑπερφυῶς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν οὐχ ὁράντων τὸν αἰσθητὸν τοῦτον κόσμον. Πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα.

Λεκτέονδὲ τίς ὀκαρπὸς τῶν ἔργων τῶν τῆς ἐρήμου τέκνων; τίς τῶν πόλεων τῶν ἐχουσῶν τὸν ἄνδρα; πολίχνια, χῶραι ἀσήμαντοι καὶ κωμοπόλεις ἀνεδείξαν, ὡς εὐδήλον, ἄνδρας δακτυλοδεικτουμένους· τὸν μὲν ἐπὶ ἀνδρεία, τὸν δὲ ἐπὶ συνέσει, τὸν δὲ ἐπ' ἀρετῇ, τὸν δὲ ἐπὶ εὐποιίᾳ. Δικαίως οὖν διὰ τὰ ἀγαθοεργήματα, διὰ τὴν τέκμαρσιν τοῦ πρὸς τὴν γεννήσασαν πατρίδα διακαεστάτου ζήλου, πανταχοῦ εὐφημίζονται· παρὰ πάντων τῶν ἀνθρώπων θαυμάζονται. Ἐν γὰρ τοῖς μικροῖς χωρίοις διατηροῦντα ἐκ παίδων τὴν ψυχὴν ἐν ἀγνείᾳ καὶ περιπατοῦντα εὐσχημόνως τὰ τῆς ἐρήμου τέκνα πόρρω τῆς τύρβης τῶν πόλεων καὶ τῆς λύμης διετέλεσαν ἐς αἰεὶ τοῖς θεοῖς κελεύμασι πειθόμενα. Προσηλώθησαν δὲ τῇ ἐνθῆμ μᾶλλον ἢ τῇ ἀνθρωπίνῃ σοφίᾳ. «Ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρὰ τῷ Θεῷ· τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα ἤκουσαν καὶ ἐμελέτησαν συνεχῶς τὴν ἐντολὴν τοῦ πλάστου λέγουσαν· ἀγάπα τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν· εἰς οἶκον Κυρίου πορευόμενα ἤκουσαν τὸν θεῖον λόγον, ἤχησαντα ἐν τοῖς ὡσὶ τῶν εὐαγῶν ἀνδρῶν, ὡσπερ σάλπιγξ χρυσήλατος ἐν ὥρᾳ ἀγῶνος. Ἰστάμενα μετ' εὐλαβείας εἰς οἶκον Κυρίου ἤκουσαν τὸν λά-

γον τοῦ διδασκάλου τῶν ἔθνων, τοῦ οὐρανοβάμονος ἀποστόλου Παύλου, λέγοντος· «τῆς εὐποίας καὶ εὐργεσίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· ἐν ταύταις γὰρ εὐαρεστεῖται ὁ Θεός.» Οἱ ἀγλαόμορφοι καρποὶ, τὰ πολύτιμα δῶρα τῶν τῆς ἐρήμου τέκνων, τῶν ἐναρέτων, φημί, χριστιανῶν, τῶν αἰοιδίμων Ζωσιμαίων, τῶν ἐν μικροῖς γεννηθέντων χωρίοις, εἰσὶ ταῦτα· ἱερά βιβλία καὶ ἄμφια καὶ σκεύη, σχολεῖα, νοσοκομεῖα, παρθεναγωγεῖα, ὄρφανοτροφεῖα, γεροντοκομεῖα, χήρας καὶ τῶν ὄρφανῶν ἀντίληψις· ἰδοὺ ἀγαθουργήματα τελεσφόρα, ὧν τινων μνησθήσονται πᾶσι αἱ τῶν ἀνθρώπων ἐλευσόμεναι γενεαί.

Ταῦτά συμβαίνει παρ' ἡμῖν· μάλιστα δὲ μείζω τούτων κατὰ βουλὴν τῆς Θεοῦ προνοίας, τῆς διοικούσης τὰ πάντα· ταῦτα τεκμήρια, τὸν αὐτὸν ἔνθεον πόθον ὑπὲρ τοῦ ἡμετέρου ἔθνους δείκνυσιν, ὡς ἐκδήλον· ὁ μεγάλυμος ἀνὴρ, ὁ τῶν Ζωγραφεῖων ἐκπαιδευτηρίων ἰδρυτής, οὗ κλέος μέγα ἐπ' ἄρετῆ· ὁ ὑπὲρ τῶν μουσῶν καὶ τῆς εὐημερίας τῆς πατρίδος μερμηνῶν διηνεκῶς, ὁ διδούς παραδείγματα τρανὰ ἀρετῆς ἐμφύτου, φιλοπονίας ἀπαρμιλλήτου· ὁ προσφθεγξάμενος τοῖς βαθὺν ὕπνον καθεύδουσι, καὶ λέγων τορῶς·

«Ἐλθετε, ἄνδρες· Ἠπειρῶται, παιδεύθητε, μάθετε τὰ λυσιτελοῦντα ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ βίῳ καὶ μάλιστα τὰ διδάσκοντα ψυχῆς καθαριότητᾶ· ἑάσατε τὰ σκαιὰ ἤθη τῆς ἀμουσίας· φωτίσθητε τῷ φωτὶ τῶν γραμμᾶτων καὶ τῆς ὑγιοῦς φιλοσοφίας· ἀπαρρίψατε ἐπ' ἄρτι τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ ἐνδύσασθε τὰ ἔργα τοῦ φωτός· ἑάσατε τὴν ἀλαζονεῖαν, τὴν κενοδοξίαν, τὴν μνησικακίαν, τὴν γοητείαν, καὶ πᾶν πονηρὸν ἔργον ἐναντίον τῷ θεῷ καὶ ἱερῷ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ Εὐαγγελίου· τὸν παλαιὸν ἀποθέμενον ἄνθρωπον, τὸν νέον ἐνδύσασθε.

Δίκαιον οὖν, ὧ Ἠπειρῶται, λέγειν καὶ κηρύττειν διαπρύσια ταῦτα ὑπὲρ τῶν ἐναρέτων καὶ φιλογενῶν ἀνδρῶν· μακαρία ἡ κοιλία ἢ βαστάσασα ὑμᾶς καὶ μαστοί, οὓς ἐθλάσατε. Ἰδοὺ καιρὸς εὐθετος, ἡμέρα ὄντως θεόδοτος· ἀρετῶν δῆλωσις τρανωτάτη καὶ μεγίστη τῆς πατρίδος εὐεργεσία· ἥτις τοῦ μὲν εὐκλεοῦς

εὐεργέτου ἡμῶν καταστέφει τὴν κεφαλὴν χρυσῷ στεφάνῳ, ἀπάντων δὲ τῶν συμπολιτῶν καὶ ξένων ἐμπίπλησι τὴν καρδίαν ἐλπίδος, θαυμασμοῦ, χαρᾶς, θάρρους. Ἰδοὺ ἡμέρα φαιδρῶς πανηγύρεως καὶ πνευματικῆς εὐφροσύνης· τὰ γὰρ πρὸ καιροῦ φημιζόμενα, ἀδόμενα, ἐλπιζόμενα πραγματοποιοῦνται τανῦν καὶ θεμελιοῦνται ἐπὶ ἐρείσματων ἀκραδάντων, ὡς ἐκ θαύματος. Ἐνθάδε μὲν ἀκούονται· εὐλογία καὶ εὐχαὶ τοῦ ἀρχιερέως ἡμῶν κυρίου Ματθαίου, μοχλοῦντος παντὶ σθένει ὑπὲρ τῆς προόδου τῆς παιδείας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ· πανταχοῦ δὲ τῆς ἐπαρχίας δοξολογία καὶ δεήσεις ἐνθερμοὶ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ μακροβιότητος τοῦ ἰδρυτοῦ τῶν τε Φροντστηρίων καὶ τοῦ νεοδμήτου Ζωγραφεῖου Συσσιτίου, ἔργα λόγου ἀξια τοῦ ἔσοχωτάτου Χριστικῆ Ἐφένθη Ζωγράφου. Ἐνθάδε δὴλώσεως ἕνεκα τῆς ὀφειλομένης χάριτος εὐχαὶ τε καὶ δεήσεις ἐκτενεῖς τῶν ἀπόρων καὶ ἐνδεῶν γονέων· ἡμῖν δὲ τοῖς συναθροισμένοις ἐνταῦθα τήμερον ἐνδόμυχος χαρὰ. Εὐρηται γὰρ σὺν Θεῷ γῆ στερεά, γῆ ἀρχέγονος, ἐφ' ἧς ἐτέθη ὁ θεμέλιος τοῦ ὑπὲρ τῶν ὄρφανῶν τέκνων τῆς πατρίδος Ζωγραφεῖου ἐν Κεστορατίῳ οἰκοδομήματος. Ἰδοὺ σήμερον τελετὴ πάνδημος καὶ παρουσία ἀνδρῶν εὐπολήπτων σὺν γυναίξιν καὶ τέκνοις σὺρρεόντων πανταχόθεν καὶ δηλούντων τὸ πρόθυμον πρὸς τὰ ἐνταυθαῖα ἔργα· ἐπαύιστα τοῦ εὐκλεοῦς συμπολίτου ἡμῶν· ὧδε γὰρ οὐ θεμέλιος τίθεται φρουρίου, ἢ ἀκροπόλεως, ἀγε ὁ πανδαμάτωρ φθείρει, ὡσπερ τῆς Τύρυνθος τὰ τεῖχη καὶ τῆς Σαρακηνίστης, κικλώπια ἔργα τῶν πάλαι Ἑλλήνων· ἢ τὰ θεῆας καὶ λόγου ἀξια φρουρία τῆς Τεπελένης, Ἀπολλωνίας, Ἀργυροκάστρου, Πρεβέζης, Ἰωαννίνων καὶ ἄλλων πολλῶν τῆς Ἠπείρου πόλεων, ἔργα τοῦ Ἀλλῆ Πασᾶ σατράπου τῶν Ἰωαννίνων, ἅπερ ὁ πανδαμάτωρ χρόνος καὶ ὁ πολιορκητῆς τῆ συνεχῆ τῶν τηλεβόλων χαλᾶζή ἐβλαψεν· ἰδοὺ τῆς τῶν νῦν Ἑλλήνων ἐλευθερίας φροῖμιον· ὧδε οὐκ ἐγείρεται παλάτιον ὑψηρεφές, κηκοσμημένον χρυσῷ καὶ γράμμασι ποικίλοις, ἵνα ἡ πολυτέλεια ἢ μεγαλοπρέπεια τοῦ δεξομανοῦς ἰδρῶσι προσκαίρωσιν τὴν ἔδραν αὐτῶν, ἀβραι δὲ καὶ θῆτες καὶ θῶπες καὶ ἰκέται· καὶ θεράπαινοι παντοειδῆ προσ-

φέρων ἐδέσματα, καρυκεύματα, ἡδύσματα καὶ πόματα τοῖς ἀδπραγίας ἐπιεμένοις μᾶλλον ἢ ἐγκρατείας· οὐκ εἰδότες δ' ὅτι τὰ μὲν βρώματα τῇ κοιλίᾳ, ἡ δὲ κοιλία τοῖς βρώμασιν· ὁ δὲ Θεὸς τῆς δόξης καταργήσει καὶ αὐτὴν καὶ αὐτά. Ὡς οὐ γίγνεται θεάτρου ἕναρξις, ἡ κατὰ τοὺς νῦν νέους τὰ ἐγκαίμια, ὅπου ἡ τραγωδία καὶ ἡ κωμωδία ἐγκαράσσει εἰς τὰς ἀπαλὰς τῶν νέων ψυχὰς καὶ καρδίας καὶ διδάσκει τὴν σκληρότητα, τὴν θηριωδίαν, τὴν ἀπάτην, τὴν διαφθορὰν τῶν λυμενῶν τῆς Δυσσεως, τῶν μίμων, τῶν ὑποκριτῶν, τῶν ὑποβολέων, ἐν βραχεῖ τῆς μιμῶς ἐκείνης ἀγέλης τῶν χοίρων, ὅταν οὐ σεμνότητος βίου καὶ ἀρετῆς παραδείγματα καὶ τῶν πάλαι Ἑλλήνων ἔργα καὶ μαθήματα σοφῶς ἀνακαλῆται ἐν τῷ νοῦ τῶν νέων, ἀλλ' αἰσχροτήτος, ἀναιδείας καὶ πονηρίας. Ὡς οὐκ ἐτέθη θεμέλιος ἰδιώτου τινὸς οἰκοδομήματος πρὸς ἀνάπαυσιν, θοίνην εἰλαπίνην καὶ τῆς τῶν κωμῶν ἀλήθειας ἀδολοσχίας. Ἄλλ' ἐτέθη θεμέλιος τοῦ κατοικητηρίου τῶν πτωχῶν, τῶν ἀλώων, τῶν ὄρφανῶν, τῶν πενήτων, ἀληθέστερον δ' εἶπεν τῶν τέκνων τοῦ Ἀβραάμ, τῶν ὑποτρόφων τοῦ ἐξοχωτάτου Χρηστάκη Ζωγράφου, προσδραμόντων εἰς τὴν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ τῆς Ἡπείρου ἐνεακρονον, τοῦ γεύσασθαι ὅσον ἄλις ἐκ τῶν τῆς ἐνθέου φιλοσοφίας διαυγεστάτων ρείθρων· ὃν τρόπον ἡ διψῶσα ἐν ὥρᾳ θέρους ἔλαφος ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων. Εἰσὶ δὲ οἱ προσελθόντες ὧδε μαθηταὶ· Χειμαρραῖοι, Ἀργυροκαστρίται, Πωγωνιανῖται, Ῥιζιῶται, Δελεινῶται, Δρουπολιῖται κτλ. Δίκαιον τοίνυν λέγειν τῷ τοιαύτως καὶ τηλικαύτως εὐεργεσίας ποιήσαντι ταῦτα·

Σοὺ δὲ οὐ τις μακάρτερος, οὐτε πρῶθεν, οὐτε ὀπίω.

Τούτων πάντων ἕνεκεν ἀπαξάπαντες ὀφλισκάνομεν χάριν ὁμολογεῖν καὶ κηρύττειν τὰς μεγίστας εὐεργεσίας, ἅς περ, ὡς ἔκδηλον, ἐπιδαψιλεύων διατελεῖ ὁ ἐξοχώτατος Χρηστάκης Ζωγράφος τῆτε ἰδίᾳ αὐτοῦ Πατρίδι, τῆτε ἡμετέρῳ Ἔθνει· οὐχ ἦττον δὲ οἱ ἐσθίοντες τὸν ἄρτον τῆς χρηστότητος τ' ἀνδρός· ὁ μὲν τοῦ πανυπερέτατου Θεοῦ αἰδέσιμος Ἰερεὺς ἐν ταῖς πρὸς τὸν δοτῆρα καὶ χορηγὸν τῶν ἀγαθῶν λιταῖς τε καὶ δεήσεσιν·

ὁ δὲ λαϊκὸς ἐν ταῖς πρὸς τὸν δοτῆρα τῶν ἀγαθῶν πρὸς τὸν πατέρα τοῦ φωτὸς προσευχαῖς τε καὶ παρακλήσεσι· γεωργός, ποιμὴν, τεχνίτης, ἔμπορος, πάσης τάξεως, πάσης ἡλικίας ἄνθρωπος δεῖ δέεσθαι τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ μακροβιότητος τοῦ ὑπὲρ τῆς ἡμερτῆς πατρίδος ἀγωνιζομένου παντὶ σθένει. Ἐν γὰρ τῷ πελάγει τοῦ κυμαινομένου βίου τὰ ἄστεγα, τὰ ἀνέστια, τὰ ἄπορα, τὰ ὄρφανὰ τῶν ὁμογενῶν τέκνα εὐρίσκουσι καὶ ἐσθίματα· καὶ ἄρτον καὶ οἰκίαν ἐν τῷ Ζωγραφείῳ συσσιτίῳ ὑπὲρ, ὡς ἐφετὸν τῷ ἰδρυτῇ, ἔσται κτῆμα ἐς αἰεὶ κατὰ Θεοκυδίδη τὸν Ἀθηναῖον· διατηρηθήσεται δὲ Θεοῦ θέλοντος,

Ἐς τὰν ἡλίος τε ἀνίων λάμπη.

Λαμπρά τε σελήνη· καὶ δένδρεα μακρὰ τεθλήη·

Θάλασσά τε ἠχίεσσα βῆη· ποταμοὶ δὲ κλύωσιν.

Ἦμεῖς μὲν, ὃ ἀρτιθαλῆ κλήματα τῆς ἀμπέλου, ἢ ἐφύτευσεν ὁ Κύριος· Ἦμεῖς, γνήσια τῆς πατρίδος τέκνα, ἀπ' ἄρτι ἐν τῷ Ἀβραμιαίῳ τούτου κατασκηνώματι, ἐν τῷ Ζωγραφείῳ συσσιτίῳ παραδεχόμενα καὶ εἰσαγόμενα, ἐν φόβῳ καὶ νοουσίᾳ Κυρίου αὐξανόμενα, τῷ ἀδόλω τῆς Ὀρθοδοξίας γάλακτι τρεφόμενα ἔσσεθε ἄνευ ἐνδοιασμοῦ εὐτυχέστατα. Τοιαύτης μεγίστης χάριτος ἀξιοθέντα παρὰ τοῦ μεγαθύμου ἀνδρός. Δεῦτε οὖν ἀρύσασθε ἐκ τῶν ναμάτων τῆς ἐνθέου καὶ υἱοῦ σοφίας. Ἐαρσεῖτε, ἐλπίσατε ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς. Πειθόμενοι γὰρ αἰεὶ τοῖς νόμοις τῶν Ζωγραφείων Σχολῶν, σέβοντες καὶ ἀκούοντες μετὰ προσοχῆς τοὺς διδάσκοντας ἡμᾶς τὰ λυσιτελοῦντα ψυχῇ τε καὶ σώματι μαθήματα, ἀποθήσεσθε ἄτερ ἀμφιβολίας τελεσφόροι, καρποὺς αἰσίους φέροντες καὶ τοῖς γονεῦσι καὶ τῇ πατρίδι καὶ τῷ ἔθνει. Διὸ δότε δόξαν τῷ Θεῷ. Θεὸς γὰρ ἠγεῖσθω παρ' ἡμῶν παντὸς ἔργου καὶ λόγου. Ἡ αἰνεσις αὐτοῦ ἔστω ἐν τῷ στόματι ἡμῶν· ὅτι ἐφώτισε τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν τοῦ εὐεργέτου Χρῆς. Ζωγράφου, ὃς τις εὐσπλαγχνισθεὶς συνήγαγεν ἡμᾶς ἐνταῦθα ἀπὸ τὰς ρύμας καὶ ἀπὸ τοὺς φραγμοὺς τῆς πόλεως τοῦ ἀναδεῖξαι ἐπιέμενος ἄγαν ἄνδρας πεπαιδευμένους, ἀληθῆ καὶ γνήσια τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας τέκνα, τῶν γε-

τνιαζόντων ἡμῖν οὐ βουλομένων συνέναι τοῦ προθύμους δια-
κεισθαι, ἀλλὰ τοῦμπαλιν λέγειν, γράφειν, δρᾶν ἐναντία τῷ
ὀρθῷ λόγῳ. Νηπιόφρονες! ἔγρην χάριν ὁμολογεῖν τῷ πολυειδῶς
εὐ ποιήσαντι τὴν πατρίδα, οὐ φθονεῖν, οὐκ ἀντενεργεῖν, οὐκ ἐρ-
γίζεσθαι οὐκ ἀναίσθητεῖν.

Ὅτι δὲ πολλοὶ Ἰππειῶται διὰ τὰ ἐαυτῶν τέκνα ἀπ' ἀρχῆς
μέχρι τοῦ δεῦρο ἐκπαίδευσέως χάριν κατηνάλωσαν ἄφθονα
χρήματα, σπεύραντες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπὶ πέτρας ἀγρόνους,
ἐπὶ γῆς στεριουσύσης καὶ ἀκάρπου, ὡσπερ ὁ φιλόπονος γεωργός·
ὅς τις ἐν ψύγει καὶ πάγῃ, ἐν ομίχλῃ καὶ δυσκρασίᾳ ἀέρου
φροντίζει ὅπως θρέψῃ ἀρκούντως τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ
νήπια τέκνα ἐγκρυφίαν ὀλιγίτην αἰτοῦντα, πάντας ἐρύσιν. Ἐί
δέ τις τῶν προχείρων ἀντιλέγειν εἰθισμένων εἶποι, ὡς ταῦτα
οὐκ ὀνήσιμα, λόγοι πεπερόντες πικρίας μεστοὶ καὶ δηκτικοί,
αὐτὸς μὲν καὶ οἱ τὰς αὐτὰς φρένας ἔχοντες καὶ τὰς αὐτὰς τοῦ
σκέπτεσθαι δυνάμεις, λεγόντων, κρινόντων κατὰ τὸ δοκοῦν αὐ-
τοῖς. Ἐγὼ δὲ οὐδένα βλάπτω, οὐδένα ἀδικῶ, οὐδένα ἀπε-
χθάνομαι· νόμου καὶ λόγου ἄτερ λέγων τοῖς μὲν παρανομοῦσι,
μὴ παρανομεῖτε· τοῖς δὲ ἀμαρτάνουσι, μὴ ὑψοῦτε κέρας. Πλὴν
ἀγνοοῦσιν οὗτοι ὅτι σμικρὰ ἔτι τὴν ἡλικίαν, πρόσρηθι, φρονί-
μου του δδηγού, ἡ συγγενούς, ἡ πατρός, ἡ κηδεμόνος, ἡ ἀδελ-
φῷ δίχ' ἀποστελλόμενα τὰ τέκνα τῆς πατρίδος εἰς χώραν ἀλ-
λοτριάν, εἰς ξένην πολιτείαν, εἰς γῆν ἧς ἡ ἐπιπολῆς ἐλευθερία
ἔγκειται ἐν τῷ νηστείας καταλύειν, εἰς ἐκκλησίαν μηδ' ὅλως πο-
ρεύεσθαι, ἀλλοθενεῖς δ' ἐπιμιξίας ποιεῖν, κατὰ προαίρεσιν τῶν
ἐκ τῆς δύσεως διδασκάλων διδάσκειν. Θεσμὸς καὶ κανόνας
τῶν θεῶν Πατέρων ἀθετεῖν· σταυρὸν τοῦ Κυρίου καὶ θεανθρώπου
Ἰησοῦ, καὶ ἀγίους καὶ μάρτυρας βλασφημεῖν ἀναφανδόν· ταῦτα
πάντα καὶ λίθοι κεκράγασι, καὶ τοῦργου τ' ἀληθὲς μαρτυρεῖ τὰ
πράγματα, καὶ τοὺς ταῦτα ποιοῦντας οὐδ' ὀλως ἐπιτιμᾶσθαι.
ἀλλὰ τί φημί; Ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν Εὐρώπῃ ἡ τοῦ Τιθυσῶ
θυγάτηρ, καὶ Σεμέλη ἡ τοῦ Κάδμου θυγάτηρ, καὶ πληθὺς νεανί-
δων χορείαν Μουσῶν ἐν Ἰωαννίνοις συνεκρότησαν· ἐκ Γερμα-
νῶν δὲ χώρας ἔλθοῦσαι καὶ Διὸς θυγατέρες ὑποληφθεῖσαι δώ-

ρων πολυτίμων χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου ἐπλήσθησαν. Αἶγε τῶν
μὲν βαρβάρων τινάς, τῶν δὲ λογίων οὐκ ὀλίγους ὠδαῖς τε καὶ
ἄσμασι, σήμασι τε καὶ ἐντέχνου σαγηνεύσεως τρόποις ἐμ-
βροντήτους, ἀνιήτους, ἀληθέστερον δ' εἰπεῖν, ἀγάλματα ἐμ-
ψυχα κακῆ μοῖρα πεποιήκασι· κηραωδὸς δὲ τις φιλονεικεῖν
αὐταῖς πρὸς τὴν τέχνην βουλόμενος τῶν ὀφθαλμῶν νῆ τὸν Ἡ-
ρακλέα ἀπεστέρηται.

Τὸν τοῦ μαθητιᾶν διανύοντα χρόνον ἐν ἀλλοδαπῇ ἐν τοιαύτῃ
χώρᾳ ἀποστελλόμενα, ὦ πατρίς, τὰ τέκνα σου, πῶς οὐκ ἂν
γένοιτο ὅλως μιμηταί, ὅλως παρεμφερῆ τοῖς ἀλλοθενεῖσι,
ἀλλοιωταί, οὐδὲν σημαντρον σῶον ἔχοντα, οὐδὲν ἴχνος ἀνε-
ξάλειπτον ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν τῆς ἀγνείας καὶ γνησιότητος;
Τούτων πάντων ἐνεκα προσεκτόν ὄλαις δυνάμεσιν· ἐν γὰρ
πολλαῖς τῆς ἀλλοδαπῆς πόλεσι διέφθειραν καὶ ἐβλάψαν και-
ρίως οὐ μόνον τοὺς νέους, ἀλλὰ καὶ τοὺς τὴν ἡλικίαν ἀκμά-
ζοντας τὰ ὑπὸ τῶν πονηρῶν κτισθέντε θεάτρα, ἐν οἷς οὐχὶ
ἀνδρεία, ὡς ἀνωτέρω εἵπομεν, καὶ ἠρώων ἔργα καὶ πατρίδος
ζῆλος καὶ ὅσα τῇ νεότητι ὀνήνησιν, ἀλλὰ τὰ τὸ χρηστὸν τοῦ
ἥθους φθείροντα καὶ εἰς τὰς στραγαλὰς παρατρύνοντα· ἐκτὸς
δὲ τούτων τὰ καζίνα καὶ ταῦτα ἡ πολυτέλεια, καὶ τὸ πάντων
σχέτλιον, δυσσεβεῖς καὶ ψυχροὺς πρὸς τὰ θεῖα κατέστησεν ἡ
ὑπὸ τινων νηπιόφρωνων ἀσέβεια, κηρυχθεῖσα νήποινα ἐν φροντι-
στηρίοις, (φείσαι ἡμῶν ὁ Κύριος) ἐν οἴκοις, ἐν συνεντεύξεσιν.
Ἡ δὲ ἀσύγνωστος ἀκηδία τινῶν ἐς τὸ τὰ ἱερά ἐκτελεῖν καθή-
κοντα, τὸ δυσσεβὲς πρὸς τὴν θρησκείαν τοῦ λυτρωτοῦ τῆς Ἑλ-
λάδος ἐνεθάρρυνε σφόδρα καὶ εὐθείας τὰς τρίβους ἀπειργά-
σατο, τοῖς πονηροῖς τῆς δύσεως δαίμοσιν, ὅπως ποιήσωσι προ-
σηλύτους, μύστας τε καὶ ὀπαδοὺς, ἀγέλην τινὰ ἐκ τῶν ὁμογε-
νῶν. Τούτους δὲ τοὺς μαθητὰς καὶ μύστας καὶ θιασώτας τῶν
δυσσεβῶν, τοὺς ὑπὸ τῶν παθῶν ἠττημένους, τοὺς ἐπιλανθανσ-
μένους τῆς πατρίδος ἐστίας, ὡσπερ ὁ λαὸς πλήττων τὴν μητέρα
αὐτοῦ πῶλος, τοὺς φθίνοντας νύκτας τε καὶ ἡμέρας ἐν θεάτροις,
ἐν ἀθύρμασιν, ἐν περιπάτοις, ἐν συνεντεύξεσιν, ἐν ἀκροάσει συ-
νεχῶς μουσικῶν ὀργάνων, λύρας τε καὶ σαμβύκης, φόρμιγγός

τε καὶ ψαλτηρίου, αὐλῶν καὶ κιθάρας καὶ ἄλλων τοιούτων, ὧν ὁ ἦχος ἠδύνει καὶ τὰ ὦτα αὐτῶν κηλεῖ, τούτους, φαμέν, δούλους ὑπολαμβάνεσθαι ἡμᾶς δεῖ. (Τὸ γὰρ ὑποπεσεῖν καὶ παραχωρῆσαι τοῖς πάθεσιν ἐσχάτη δουλεία, ὡσπερ τὸ κρατεῖν τούτων ἐλευθερία μόνη κατὰ Ἰουστίνον τὸν φιλόσοφον καὶ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρα). Ἄλλὰ καὶ τοῦ πεδίου αὐτόχροημα κτήνη, ἅπερ εἰώθασιν αἰεὶ πρὸς τὴν γαστέρα νεύειν τὴν ἀκόρεστον. Οὐδέποτε δὲ ἄραι τοὺς σφραγισμένους πρὸς τὸ θαυμάσαι τὰ τοῦ δημιουργοῦ Θεοῦ μεγαλοργήματα. Ταῦτα διὰ βραχέων περὶ τῶν πεπαιδευμένων γράφοντες οὐ θέλομεν προπηλακίζειν, ἀπαγε, οὔτε λοιπορεῖν στέργομεν· τούναντίον, σέβειν δεδιδάγμεθα τοὺς σοφία καὶ ἀρετῇ διαλάμποντας ἄνδρας ὁμογενεῖς, θαυμάζειν τε καὶ δὴ καὶ ἐπαινεῖν τοὺς ἐξυδερκεῖς καὶ χρυσοπτερυγας τῆς ἐνθέου φιλοσοφίας ἱέρακας. Ἀγανακτοῦμεν δὲ σφόδρα καὶ ἐριμαίνομεν κατὰ τῶν ἀσώτως καὶ ἄτερ φειδούς πληθος ἄπειρον πλοῦτου προσενεγκόντων οὐδόλως πρὸς ἄνεσιν καὶ ὑπὲρ τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἐπιτηδείων τῶν κύμασι πενίας ὑπεβρυχίων γεγονότων Ἑλλήνων, ἀλλ' ἐς οἰκοδομὰς πολυδαπάνους τῶν καταγωγείων τῶν δαιμόνων· ἐνθα οὐ τὸ χρηστόηθες ἀλλὰ τὸ κακόηθες ὁράται καὶ ἀκούεται· ἤγουν, θεάτρων, οἰκῶν χοροῦ, καζίνων καὶ λοιπῶν· ἐνθα οὐκ ὀλίγοι τρέχοντες καὶ φοιτῶντες, ὑπὸ τῶν παθῶν οἰστροηατούμενοι, πονηροῖς συναγελαζόμενοι καὶ φαύλοις συγχρώμενοι, οἷς ἔχουσι φίλοις, ἐπελάθοντο οἱ ἀσεβεῖς καὶ ἀχάριστοι μητρός, πατρός, νομίμου συμβίας, συγγενῶν, πατρίδος, μεταβληθέντες ὡς οἱ ὑπὸ τῆς Κύρκης δελτασθέντες ἀρήφιλοι τοῦ Ὀδυσσεύς ἑταῖροι. Δικαίως ἄντις ἀπορήσειε καὶ ἀγανακτήσειε διὰ τὰς ὡς ἐφεξῆς διαφορὰς καὶ ἀλλοιώσεις ἐντελεῖς φοιτητῶν τινῶν ἐκ τῆς Ἠπείρου ἐκπαιδύσεως ἄνευ ἀποδημούντων εἰς χώρας καὶ πόλεις ἀλλοτρίας· οὐ μόνον θοιμάτιον ἀλλάττουσιν ἀλλὰ καὶ δέρμα, ὡσπερ οἱ ὄφεις, καὶ ἦθη καὶ ἔθιμα καὶ διαγωγὴν οὐ μὴν δ' ἀλλ' ἐνιοὶ καὶ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον. Παρμενίδαι γὰρ, Διεφβαρμενίδαι, Πονηριάδαι, Στρεφουκίδαι, Κακοζηλίδαι οὐτοκαλοῦνται· ἐνιοὶ δὲ ἐπὶ τὸ φραγκικώτερον Διρφάγερ καὶ Δραχμασπνίγερ καὶ τὰ

τούτοις παρεμφερῆ. Παλινοστήσαντες δὲ οἱ νέοι φωστῆρες καὶ τοῖς τούτοις ὁμοφρονουσι συγχρώμενοι, ὁμοίω γὰρ τὸ ὅμοιον ἠδεται, σχολιάζουσιν ἐκ πρώτης ἀφετηρίας, ἐπικρίνουσι καὶ κατακρίνουσι τὰς πράξεις καὶ τὰς ἀποφάσεις τῶν ἀρχιερέων.

Παραυτίκα ἀκούονται, φεῦ, λόγοι ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν βδελυρότητος καὶ δυσσεβείας ὄζοντες. Ἐντὶ δὲ τῆς ὑγιούς φιλοσοφίας, προσδοκωμένης ἐκ τῆς παιδείας τούτων, ἀκούομεν φλόγαφον καὶ ἰὸν ἀσπίδος· ἐκπορευόμενον ἐκ τῶν χειλέων· ταῦτα οἱ νηπιόφρονες σοφὰ καὶ ὑψηλὰ σπουδάσαντες, τὸ δὲ γνῶθι σαυτὸν καὶ τὸ κατὰ τὸν μεγαλοφωνότατον τῶν τραγικῶν· γλώσση ματαιὰ ζῆμια προστρίβεται, οὐδ' εἰδότες τὰ ἀλλότρια περιεργάζονται, φασὶ δὲ ἀυστόλως· οὐ χρὴ ταῦτα γενέσθαι· οὐκ ὀφείλει ταῦτα οὕτω πράττεσθαι, οὐκ ὄφειλε γράφειν ἄλογος σύνδεσμος· διάζευξις παράνομος· οὐκ ἔδει τοῦτον ἠγούμενον καθιστάναι· ὑποπτον καὶ σκανδάλων πρόξενον τὸ ἐπιτρόπους ἱερῶν σκηνωμάτων διορίζειν ξένους· ἔδει προτιμᾶν τοὺς ὁμόρους, καὶ ἕτερ' ἄττα ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς, ῥήματα ἰταμότητος καὶ ἀσεβείας ἐμπλεω. Εἶποτε δὲ πνευματικὸς πατήρ, ἢ ἀρχιερεὺς εἶποιεν τῷ φωστῆρι τούτῳ ταῦτα· Λογιώτατε, ἐπεὶ Χριστιανὸς εἶ, καὶ τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας τέκνον, νηστεύειν δεῖ καὶ ἐγκράτειαν ἀσκεῖν καὶ χριστιανοῖς συνυπάγεσθαι· οὕτω θεσπέσιοι Πατέρες προστετάχασιν· ἢ, ἐπεὶ περ ὠχρίανθρά σε καὶ πάσχοντα ὄρω, κατάλυσον, ἀλλ' ἐν τῷ κρυπτῷ· σκανδαλωδέστατον γὰρ τούναντίον. οὗτος ἀποκρίνεται· τὸ κατ' ἐμὲ, Πάτερ, ἐπεὶ δὲ συνεμορφώθην Ἑυρωπαϊοῖς τισὶ καὶ συαναστράφην, νομίζω, μ' ἐννοεῖτε, ἀνδράσι φιλευθεροῖς τοῦ νῦν αἰῶνος, μ' ἐννοεῖτε, τὸ ζῆν ἀνέτως καὶ τὰ πάντα ποιεῖν, μ' ἐννοεῖτε, καὶ ἐσθίειν καὶ πίνειν οὐδόλως ἀμάρτημα κρίνω· εἰωθα καταλύειν, παλαιὰς δὲ δεισιδαιμονίας, μ' ἐννοεῖτε, καὶ προλήψεις ἐγκατέλιπεν ἢ πεφωτισμένη νεολαία τοῦ αἰῶνος ἡμῶν· νομίζω μ' ἐννοεῖτε. Ὁ δὲ κατὰ πνεῦμα πατήρ ὁ τῶν θείων νόμων καὶ κανόνων καὶ θεσμῶν πιστὸς φύλαξ ὑπολαβὼν ἔφη· Ἄλλ' ὦ τὰν, ὦ φρένας ἡλὲ, ὦ Νιόβης ἀναισθητότερε, πάντως γε λογισμὸν παιδὸς ἐντος νηπιῦ κομιδῇ φέρεις. Οἴμοι τῆς πλάνης καὶ

τῆς τυφλότητος τῆς νεολαίας ἐν τοῖς κηθ' ἡμᾶς χρόνοις. Τρισάθλις' εἰ ἐς οἶκον ἑπορεύου συνεχῶς τοῦ Κυρίου, Χριστιανοῦ καθῆκον ἐκπληρῶν, ἤκουσας ἂν τὸ θεῖον ῥητὸν λέγον: πᾶν ἁμάρτημα, ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος, ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν· ὃ δὲ πορευόμενος ἐν τῷ ἰδίῳ σώματι ἁμαρτάνει. Ὑμεῖς δὲ, ἵνα μὴ κατηφείς καὶ σκυθρωπάζοντας ποιήσῃ ὁ θεῖος λόγος, οὐ πορευέσθε εἰς ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ· τρέχετε δὲ ἀγαλλομένῳ ποδί εἰς τὰ θέατρα καὶ λοιπὰ ἀγγελιδόν. Αἰρετώτερον ἀμαθέστατον, ἀναγράφητον ὅπως ἔχειν τέκνον, ἢ γενεᾶν φοβερωπὸν ὄφιν καὶ τρηεῖν τὴν πτέρναν τοῦ πλησίον ἀδελφοῦ. Ἄμεινον, νῆ δία, ἀπαιδα βίον ζῆν, ἢ παῖδας ἀπαιδας γενεᾶν, ἀπαιτία φρονούντας καὶ λαλοῦντας· καὶ ὃ γε πάντων σχέτλιον εὐσεβείας τε καὶ ἀρετῆς οὐδόλως κακῆ μοῖρα ἐχόμενα. Λεκτέον μετὰ παρρησίας ἀνυποκρίτου· ἔρρέτ' ἐς κόρακας πᾶσα γνῶσις, πᾶσα σοφία καὶ ἐπιστήμη, ἢ περ ἀντιβαίνουσα τῷ θεῷ εὐαγγελίῳ καλύπτει τὸ δέλεαρ τοῦ βελιάρ, λόγους γαύρους τε καὶ χλιδῶσι καὶ ἰοῦ ἀνδροφόνου ἀνάπλω· ὡς κυνῶπα, ἀναιδίην ἐπιεμένε· εἰ δὲ τῶν ποιητῶν κορυφαῖος ἐβίω παρ' ἡμῖν, ταῦτα ἔλεγεν· ἄν σοι τῷ νηπιόφρονι· Κἀγὼ καὶ κύνα καὶ κυνῶν μιζρότερον καὶ κτηνωδέστατον καλεῖν σε δίκαιός εἰμι· οὐδόλως δὲ ἁμαρτήσομαι. Οἴμοι, ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὧν οὐ συνῆκε παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὡμοιώθη αὐτοῖς. Ὡς θεοστυγῆς προπαγάνδα· μαθηταί, μύσται, θιασῶται, ὄπαδοί, Μιλητῶνα κυνιδία. Γράμματα, σπουδῆ, γνῶσις, μαθήματα ζοφωδέστερα, ἐλπειότερα, βλαπτικώτερα τῆς ἐντελοῦς τυφλότητος, τῆς βαθείας σκασιότητος, τῆς λιθώδους ἀναισθησίας· ἄρα δυοῖν θάτερον ἢ γράμματα μαθεῖν καὶ μαθόντα νοῦν ἔχειν, καὶ τὴν ἀληθῆ σοφίαν ἀγαπᾶν· ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου· τοὺς τέξαντας τιμᾶν· ὠφέλμος τοῖς τε πέλας τῆ τε πατρίδι εἶναι· ἢ ὃ γε βέλτιον μὴ ἔλθειν εἰς τὸν κόσμον· οὐ θέμις, τὸ παρὰ Θεοῦ δωρούμενον φῶς τοῦ Ἡλίου ὄραν καὶ εὐφραίνεσθαι, τὸν δὲ πλησίον ἀδελφὸν ἀδικεῖν, φθεῖρην, λοιδορεῖν, λυπεῖν, πατρῶων οὐ μνησθῆναι, οἰκείων οὐ προνοεῖν, ἔργ' ἀγαθὰ οὐ ποιεῖν, καὶ ἕτερ' ἄττα τούτοις παρεμφερῆ· ἕτερος δὲ ὅμοιος τῷ ῥηθέντι σπου-

δάσας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ ἐς πατρίδα ἀφικόμενος συντάττει λόγους κατὰ τῶν θεοπεσιῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας διὰ τὰ τετάρτα καὶ διὰ τὸ τοὺς ἀρχιερεῖς ἀπίργειν αὐστηρῶς τοῦ λαβεῖν ἀβεμίτως καὶ παρανόμως συμβίους. Οὐ γὰρ στέργει ἢ ἀφηνίωσα καὶ ὑπὸ δαίμονός του οἰστρηλατουμένη Ἡρωδιανῶν καὶ Λιβερτίνων, ἴν' οὕτως εἶπω, σπειρα ἀκούειν τὰς λέξεις, ἄρους, θεσμούς, νόμους, κανόνας, βαθμούς, πηδάλιον κρεπάλη δὲ τῆς πλάνης καὶ τῆς ἐλευθερίας κλυδωνιζόμενοι καὶ βαθμοῦ ἔκτου καὶ πέμπτου συμβίους λαμβάνειν οὐδόλως ἁμαρτάνειν οἴονται· τοσοῦτον γὰρ ἐπαχύνθη ἢ τούτων καρδία καὶ ὁ νοῦς τεθλόωται· τὰς δὲ ναυθεσίας καὶ παραινήσεις ἐν ταῖς μητροπόλεσιν ὑπὸ τῶν σεβασμιωτάτων ἀπορρίπτουσι ἀρχιερέων. Εἴωθε γὰρ ἢ τῶν ἀσεβῶν ἀγγέλη παταγῆ τοῦ τῶν Ὀθωμανῶν κράτους προξενεῖν σκάνδαλα μεταξὺ ἀδελφῶν, ῥαδιουργεῖν, ἀσεβεῖν καὶ νόμους παραβιάζειν. Ἦνίκα δὲ οἱ τῶν λογικῶν προβάτων ποιμένες, οἱ ἀρχιερεῖς, τοῦ ἀθεμιτοῦργεῖν τοὺς ἀνεμωλίους κωλύουσι καὶ παραινούντες λέγουσιν—ὃ μὴ διὰ τῆς θύρας εἰσερχόμενος, ἀλλ' ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν κλέπτῃς ἐστί καὶ ληστής· τῆνικαῦτα μανίη συνεχόμενοι, ὅπως ἀφρίζοντες καὶ θυμαίνοντες βλασφημοῦσι, μυρίας ὕβρεις ὑβρίζουσι καὶ τῆς αὐτῶν συμφορᾶς καὶ κακοδαιμονίας τοὺς σεβασμιωτάτους ἀρχιερεῖς αἰτίους οἴονται. Ἐτερος δὲ ὁμοίως μαθητῆς εἰς πατρίδα ἀφικόμενος, ἀθυροστομῶν, ἀθυρογλωττῶν καὶ λοιδορῶν, κἂν πρεσβύτεροι εἶεν, ἀσέμνους φθέγγονται λόγους. Ἄλλ' ὡς τὰν, ἔφη τις αὐτῷ, πῶς ὦδ' ἐλήλυθας μὴ μεμαθηκώς τὸ τοῦ Σολομῶντος; μυκτηριρίζει πολίτας ἐνδεῆς φρενῶν. (Παροιμ. Σολομ. Κεφ. ΙΑ'.) Ἐτερος δὲ λόγιος ἀναιρῶν ἀναφανδὸν τὰς νηστείας, ὡχρὸς τὴν ὄψιν, ἱατροῦ του ταῦτα παραινούντος, φησὶν· ὅτι ἅπαντα τὰ νηστήσιμα, καὶ ταῦτα τοῦλαιον, βλαβερόν τῇ ὑγίαι· ὅτι ὑποχονδριακὸν νόσημα πάσχοντας καὶ ὅπως ἀπαιδεύτους οἰεται τοὺς νηστεύοντας, οὐ δυναμένους τοῦλάχιστον ἀναγινώσκειν ἐφημερίδας περιεργίας ἀξία περιεχούσας καὶ ἀγγελιῶν βριθούσας, ἀλλ' ἀσχολουμένους καθ' ἑκάστην εἰς ἀνάγνωσιν ἱερῶν βιβλιῶν ὑπὸ καλογῆων ἱερέων ἐκδιδόμενων καὶ οὐδὲν εὐχάριστον

περιεχόντων, πλὴν τῶν προσευχῶν, οἶον, τὴν Σύναψιν κτλ. [Τίς τῶν γνωσκόντων Ἑλλήνων τε καὶ μὴ γράμματα οὐ καταγελάσειεν, ἀκούσας ταῦτα; Τὴν γὰρ Ἱερὰν Σύνοψιν βιβλίον Σύναψιν καλεῖ ὁ νέος φωστὴρ, ὁ φοιτητὴς Πανεπιστημείου ὡς γ' ἐμοὶ δοκεῖ, οὐχὶ ἐκ τῆς συν προθέσεως, [κατὰ τὸν λογιώτατον,] συντίθεται ἡ λέξις, καὶ ἐκ τοῦ ῥήματος ἐράω-ῶ, ὕψομαι, ὄψις, ἀλλ' ἐκ τῆς συν, καὶ τοῦ ἀπτομαι, ἠπτόμην, Παρὰκ. ἤμμαι' κτλ. ἀπτομαι ἤγου, χυδαῖστί, πιάνω. Ἄλλοτε δὲ μαθητὴς Ἀθήνηθεν ἀρχειθεὶς νεωστὶ, τοῦ ὑψηλοῦ τῆς ἐξομολογήσεως μυστηρίου ἐπιλαθόμενος ὅλως ἴσταται κεραυνόβλητος ἀκούων παρὰ τῶν κακῆ μοῖρᾳ τοιοῦτότροπα κτήνη τεξάντων ὅτι αὕτη ἐστὶν ἐν ἐκ τῶν ἐπτὰ μυστηρίων. Ἰδοὺ τὰ νήποινα ἄποινα τῆς Ἰλιάδος τῶν δεινῶν, ἀγε λαμβάνουσι τινὲς τῶν ἡμετέρων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ. Συνελόντι δ' εἰπεῖν ταῦτα γράφοντες ἐλεεινολογοῦμεν τοὺς γονεῖς ἐν Ἠπειρῷ ἀποστέλλονται μὲν γὰρ νέοι εἰς ἀλλοτρίαις χώραις, τὰ θεῖα εὐσεβεῖς, σεμνοὶ, εὐαγεῖς, ἐπανακάμπουσι δὲ πρὸς τοὺς τλήμονας τεξάντας ἀσεβεῖς, ἀτακταί, ἀνεμώλιοι, τετυρωμένοι, σχήματα μὲν παιδείας ἔχοντες καὶ εὐσεβεῖς, τὴν δὲ δύναμιν καὶ τὴν χάριν τούτων οὐδ' ὅλως ὁ γὰρ πολυτίμος χρόνος, ὡς καὶ τὰ τῶν γονέων χορηγηθέντα δαφιλῶς ἀργύρια ἐδαπανήθη εἰς ὄνησιν ἱματίων τῆς κατὰ τὸν χυδὴν μόδας, εἰς εἰσιτήρια, δωρεὰς ἐν τοῖς θεάτροις, εἰς ἱππασίας, ὅτε μὲν βραχέας, ὅτε δὲ μικράς εἰς παιδιὰς, εἰς ἀθύρματα, εἰς ἠδύσματα καὶ παίγνια ἐν τοῖς καφεπωλείοις, εἰς διασκεδάσεις, εἰς ὄνησιν νικοτιανῆς, εἰς βιβλία καὶ διδασκάλων διδασκάλων τῆς μουσικῆς ἀναγκαῖον γὰρ τοῖς μαθητιῶσιν ἔχειν διδασκάλους ἐμπείρους, εἰς τε τὸ εὐρωπαϊκῶ τῷ τρόπῳ ὀρχεῖσθαι, εἰς τε τὸ ἀδεῖν καὶ ψάλλειν, πρὸς τε τὸ δελεάζειν καὶ καταγοητεύειν τοὺς ἀκούοντας καὶ τὰς ἀκουούσας μᾶλλον ἢ Ὀρφεὺς ἐκεῖνος

Μοῦσαι ἀντόμεναι, Θάμυριν τὸν Θρήϊκα παῦσαν ἀειδῆς,
 Οὐχ ἄλθην ἰόντα παρ' Εὐρύτου οὐχ ἄλθρο·
 Στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν, εἶπερ ἂν αὐτὰ
 Μοῦσαι ἀείδοιεν κούραι Διὸς αἰγιόχοιο,

Αἱ καὶ χολωσάμεναι, πρὸν θίσαν, αὐτὰρ ἀειδῆν
 Θεσπισὴν ἀφίλοντο, καὶ ἐκλίλαθον κίθαρσι·.

Ἰσχυροῦ Ἰλιάδος Β.

ὅς τὰ ἄψυχα κινεῖσθαι ἐποίει ἀπαρμιλλήτῳ χρώμενος μουσικῇ οἴμοι τῶν κακῶν!

Τὸ μιμνεῖσθαι δίκην πιθήκου τὰ ἦθη, τὰ ἔθιμα, τὴν προφορὰν, τὴν συμπεριφορὰν, τὸ βῆμα τῶν ποδῶν καὶ τὸν γέλωτα τῶν ὀδόντων τῶν τὰ Ἐσπερία οἰκούντων, οὐ θέμις, ὡ βέλτιστοι, καὶ τὸ ἐσθίειν ἀναφανδόν, ἀβροῦ δειπνοῦ τε καὶ θοίνης παρεντροπισμένων, ἐν τοῖς ξενοδοχείοις, ἢ πανδοχείοις κρέας καὶ ὠὰ καὶ καρυκεύματα ἐν ἡμέραις νηστείας καὶ ἀποδεκατώσεως τοῦ σώματος, ὡς ἔθος ἀνέκαθεν τοῖς ἀληθινοῖς Χριστιανοῖς ὅτι δὲ τὸ νηστεύειν καὶ ἐγκρατεῦσθαι σοφίας ἐπιπόνησις ἐστίν, ἀκούσατε Συνέσιον τὸν Κυρίνης ἐπίσκοπον.

Παρὰ μὲν τοῖς Ἑλλήσι, φησὶ, καθαίρεσθαι τὴν φαντασίαν διὰ τελετῶν οἱ δὲ τῆς καθ' ἡμᾶς εὐσεβοῦς ἐκκλησίας ἀνθρώποι καθαίρουσιν αὐτὴν διὰ σωφροσύνης καὶ ἀγρυπνίας καὶ νηστείας· οὕτω δὲ καθαίρομένη ἡ αἰσθησις δεκτικὴ γίγνεται Θεοῦ, καὶ τοῦτο ἐστὶ τὸ κατὰ φύσιν ζῆν βίον, τὸ τηρεῖν τὴν φαντασίαν καθαρὰν ἀπὸ τῶν τοιούτων. Κοινὴ γάρ ἐστι ψυχῆς καὶ σώματος καὶ δεῖ καθαρὰν ἔχειν τὴν πρὸς ψυχὴν κοινωνίαν. (Ὁρα Συνέσιον φύλλα 376).

Πλὴν τῶν λεχθέντων, ἄκοσμον καὶ τῇ φιλοσοφίᾳ ὅλως ἀντίστροφον τὸ τοὺς μαθητευόντας ἀσχρημόνας καὶ ἐκδεδιητημένους ὄρᾳ διάγοντας τὸ ἀπατᾶν τοὺς γονεῖς ἐν Ἠπειρῷ, προσδοκῶντας παρὰ τῶν ἰδίων τέκνων καὶ υἱῶν περιθάλψιν, ἀντίληψιν, ἀνακούφισιν τῶν τοῦ γήρωος δεινῶν ἔτι δὲ τὸ ὑπερθε δεῖ φρονεῖν τὸν πλησίον μισεῖν βάρβαρον, τῆς παλαιᾶς ζύμης ἀπολίτευτον, ὀρεσίβιον, αἰπόλον, βουκόλον, δουλοπρεπῆ, ἀνευ ἀναπτύξεως διανοητικῆς, ὑποκριτὴν καλεῖν τοιαῦτα γὰρ ἐπίθετα ἐνιοὶ τῶν νῦν νέων εἰώθασιν δοῦναι εἴτε τοῖς γονεῦσιν, εἴτε τοῖς συμπολίταις. Οἱ παλαμναῖοι! ὥστε ἀνάγκη ποιεῖν δυοῖν θάτερον, ἢ φροντίζειν καὶ ὄλιγας δυνάμεις ἐπιμελεῖσθαι, ὅπως οἱ νέοι ἀποβάιεν ἐγκρατεῖς οὐχὶ τῆς θεοστρυγῆς καὶ ψυχοφθᾶ-

ρου διδασκαλίας τῶν ἀθέων καὶ τῶν ἐξωλεστάτων ὑοφρονούντων τούτοις, ἀλλὰ τῆς ἐνθέου, τῆς ἀληθοῦς, τῆς διδασκούσης ψυχῆς καθαριότητα καὶ βίον κεκοσμημένον τῇ ἀρετῇ ἢ χαίρειν εἰπόντες τῇ παιδείᾳ, ἀροτρᾶν, μελιττουργεῖν, ἀμπουργεῖν, εἰς βόσκειν, ἢ τέχνην τινὰ ἐκμαθεῖν, πρὸς διατήρησιν οἴκου, πατρὸς, μητρὸς, οἰκείων. Μοχθεῖν καὶ ἐν ἰδρῶ τοῦ προσώπου φαγεῖν τὸν ἄρτον οὐκ ὄνειδος· ὁ γὰρ ἐργαζόμενος τὴν ἑαυτοῦ γῆν, πλησθήσεται ἄρτων· ὁ δὲ διώκων σχολὴν, πλησθήσεται πενίας. (Κεφάλ. ΚΑ' Σολομῶντος). Ἄμεινον οὖν τοῖς πατράσιν ἔργα δοῦναι τοῖς υἱέσιν, ἢ ἀφορμὴν εἰς ἐμπορίαν καὶ ἐνασχολεῖσθαι φιλοπόνως τοῦ ἀπεμπωλεῖν ἀγρούς καὶ κήπους καὶ ἀμπελῶνας καὶ βόας ἀροτῆρας, ὅπως τῇ ὀλεσισίκῳ παρὰ τῶν γονέων συνδρομῇ ὑποθάληται ἢ ἀκρασία, ἢ παραλυσία, τὸ κακὸς νέων τινῶν ἀνεμῶλια φρονήματα ἐχόντων καὶ βιούντων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ βίον θαλαττίου πνεύματος· ἀληθέστερον δ' εἰπεῖν τὴν τοῦ Ὁρέστου καταδικασθέντων μανίαν καὶ ὑπὸ δαιμονίου μεσημβρινοῦ, ἢ δυτικοῦ καταχομένου καὶ βασανιζομένου χαλεπῶς· καὶ ταῦτα μὲν ἄλις.

Πῶς δ' ἐτι ταῦτα οἰσά· παρ' ἡμῖν; ἐροῦσιν οἱ θεῶ ζήλιφ κινούμενοι· ἕως πότε ἀνεξώμεθα ὑμῶν; ἕως πότε στέργομεν ἔρᾳ ἀνέτως ζῆν τοὺς ὑπισχυομένους ἡμῖν δοῦναι τὰ τῶν δυτικῶν φῶτα καὶ τὰς τούτων ἐπιστήμας διδάσκειν; ἕως πότε ἐπιμένειν τοὺς ἐπιβουλεομένους ἡμᾶς καὶ τιτρώσκοντας τοῖς βέλεσι τῶν ὑλιστῶν καὶ τῆς προπαγάνδας; Τῷ λόγῳ τοῦ πνεύματος δεῖ καταβροντᾶν, κατακαίειν, κατασυντριβεῖν τοὺς ἀλάστορας τῆς κοινωρίας, τοὺς καινοτόμους, τοὺς ἐπαράτους ἀθεοῦς, τὰ προσήλυτα τῆς Δύσεως τρισάβλια κτήνη, τὰ καταναλίσκοντα τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας εἰς τὸ ἐνεδύσκεσθαι, εἰς τὸ καλλωπιέσθαι, εἰς τὸ ὠραῖζεσθαι, εἰς τὸ κτενίζεσθαι, εἰς τὸ μῦρα καὶ ἀρώματα φέρειν, καὶ τὸ μιζότριχον τῇ τέχνῃ ἀφανίζειν, τοῦ ἀρέσκειν τοῖς ὄρωσιν αὐτὰ· ἀληθέστερον δ' εἰπεῖν, ταῖς ἐρώσεις καὶ θεωρώσεις.

Ὅταν γάρ, φησὶ Συνέσιος, ὑδατι καὶ πυρὶ τὸν περὶ γῆν ἀέρα καθάρωμεν, μεμολυμένον ἐκ τῆς ἀναπνοῆς τῶν ἀθέων, αὐτίκα

προσδέχου τὴν ἀμείνω διάταξιν, ἐκ ποδῶν γενομένου τοῦ τυφῶνος· τὰ γὰρ τοιαῦτα τῶν τεράτων ἡμᾶς πυρπυλεῖν καὶ καταβροντᾶν καὶ ἐλαύνειν δεῖ.

Οὐ δίκαιον, ὡς οἶομαι, εἶν τοὺς ἀσεβεῖς ἀνέτως ζῆν, ὡς περ ἵππους ἀχαλινώτους, ὑψαυγενοῦντας, χρεμετίζοντας καὶ κροαίνοντας, ἀλλὰ παντὶ σθένει πειρᾶν συνεχεῖν ἐν κημῶ καὶ χαλινῶ τὰς σιαγόνας αὐτῶν.

Παλαμναῖοι γὰρ τινες, ἀποφράδες ἄνθρωποι, παλαμναίαν ὄντως ἔχοντες καὶ γνῶμην καὶ γλῶτταν λέγουσιν ὅτι μετὰ δεκαετίαν ἅπασαι αἱ θρησκείαι καταλυθήσονται· ὅτι οὐδεὶς λόγος γενήσεται θρησκείας περὶ.

Ἐνταῦθα πληροῦται τὸ τοῦ προφητάνακτος ἐκεῖνο·

Εἶπεν ἄφρων ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ οὐκ ἔστι Θεός.

Dixit impius in corde suo non est Deus.

Ὅτι δὲ ἡ ἀσέβεια πρὸς τὰ θεῖα ὀλέθριον πανταχοῦ καὶ ἐν πάσαις ταῖς κοινωρίαις καὶ παντὶ ἀνθρώπῳ, ῥᾶδιόν ἐστι γινῶναι καὶ ἐξ ἄλλων, μάλιστα δ' ἐκ τῶν συμβάντων ἐν Γαλλίᾳ ἐπὶ τοῦ τελευταίου Αὐτοκράτορος.

Τί δήποτε Γάλλους τοὺς πανταχῇ τῆς οἰκουμένης ἀληθεῖς ἥρωας, νικητὰς καὶ τροπαιούχους δεικνομένους ἔβλαψε τὰ μέγιστα ἐν τῷ παρελθόντι χρόνῳ; ποῖα τὰ αἷτια τοῦ μὴ ἐς τὰ πρόσω βαινεῖν, πολέμου κατὰ Γερμανῶν ἀκμάζοντος; Ποῖα τὰ αἷτια τοῦ ὑπὸ τῶν πολεμίων ἠττηθῆναι καὶ ἀναγκάζεσθαι παραδοῦναι αὐτοῖς καὶ τὰς πόλεις καὶ τὰς χώρας καὶ τὰ φρούρια καὶ τὰ ἄσπεα; ἀρά γε ἀπορία χρημάτων, ἢ ἔλλειψις φρουρίων ἀπορηθῶν, ἢ ἀνδρῶν ἀρεμάντων; οὐδὲν τούτων. Πάντα γὰρ τούτοις παρεσκευάστο· καὶ ἄνδρες καὶ στρατηγοὶ δακτυλοδεικτούμενοι διὰ τὴν ἐμπειρίαν τε καὶ σύνεσιν, καὶ χρυσὸς καὶ ὄπλα παντοειδῆ καὶ ἵππος οὐκ εὐκαταφρόνητος καὶ μηχανῶν πληθὺς καὶ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐπιτήδεια ἀφθονα. Ἀλλὰ τὰ καιρίως βλάβαντα τοὺς Γάλλους, ἄγε καὶ λίθοι κεκράγασιν, εἰσι ταῦτα: τὸ πρὸς τὰ θεῖα ἐν γενεῖ ἀσεβείας, ἢ ἀπόστασις τῆς ἐκ τῆς θρησκείας ἀπορροῦσεως ἠθικῆς, τὸ πολυειδὲς τῶν παρα-

νομημάτων καὶ παρεκτροπῶν ἐν οἷς οὐ σμικρὸν τὸ τοῦ Οὐα-
 τικανοῦ ἱερατεῖον συνετέλεσε. Πῶς γὰρ Ὁ' ἐπὶ τῇ ματαίᾳ
 δόξῃ ἐπαρθεῖς, ἀνώτερον δ' ἑαυτὸν οἰόμενος θεανθρώπου Ἰησοῦ
 Χριστοῦ, ἐπόντος ταῦτα τῶ νομικῷ διδασκάλῳ· Τί μὲ λέγεις
 ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ ὁ Θεός· καὶ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ
 ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. Ὁμοιον ἑαυτῷ Χριστὸν ἀποκα-
 λῶν βλασφημίας, τὸ ἀναμάρτητον ἰδιοποιήθη, inculpabilis.
 Πῶς γὰρ οὐ; Σταυρὸν καὶ εὐλογία, ῥομφαίαν τε καὶ λόγχην
 ἐν χερσὶν ἔχων, λαοὺς τοὺς μὴ πειθομένους τοῖς αὐτοῦ δόγμασι
 κλονίζει· ἀποστρέφεται τε καὶ πολεμίους τῆς δυτικῆς ἐκκλη-
 σίας ἠγείσθαι τοὺς ὀρθῶς πιστεύοντας τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλη-
 σίας τὰ θεόπνευστα δόγματα ἐκέλευσε καὶ κέλευει. Ταῦτα τὰ
 τῷ θεῷ εὐαγγελίῳ ἀντικείμενα καὶ τῇ ἀνθρωπίνῃ λογικῇ αἰ-
 τία οὐ σμικρὰ τοῦ μυσάττειν τοὺς Γάλλους τοιαύτην θρησκείαν
 ἦν, ὡς ἐκδήλον, καταφρονήσαντες καὶ πρὸς ταύτην ψυχρῶς ἄγαν
 διακείμενοι, τῆς εὐθείας κακῇ μοίρᾳ ἀπεξέκλιναν· ἠμοίρῃσαν
 γὰρ τοῦ ποδηγετοῦντος πρὸς τὸ τῆς ἀληθείας φῶς καὶ τῶν
 χριστιανικῶν ἀρετῶν. Ἡ ἀσέβεια πάντως γε παρῴζυσε τὸν
 Θεὸν ἐπὶ ταῖς παρανομίαις καὶ παρεκτροπαῖς καὶ βλασφημίαις·
 ὁ γὰρ κληρὸς ἐκ τοῦ καρποῦ τῶν ἔργων αὐτοῦ ὠνεῖδισθη, κατε-
 φρονήθη, τοὺς μεγαλοπρεπεῖς ναοὺς ἐποίησαν οἴκους ἐμπορίου,
 ἢ ἐργοστάσια, ἢ ζώων ἀκαθαρτῶν κατασκηνώματα. Τὸ ὑψηλὸν
 τοῦ γάμου μυστήριον, φεῦ! ἠκυρώθη· τοῦτον γὰρ ἐποίησαν
 ἀβασίως ὑπόθεσιν πολιτικὴν. Ἡ ραδιουργία, ἡ μοχθηρία ἀν-
 δρῶν τινῶν ἀκόρεστον ἐχόντων καρδίαν καὶ ἡ διαφθορά ἡσθέ-
 νησεν, ἐνέκρωσε, παρέλυσεν τὰ νεῦρα τῆς κοινῆς. Οἱ δὲ πο-
 νηρὰ μελετῶντες καὶ λυμεῶνες εὐρυτάτου τυχόντες σταδίου
 ἐπλήθυναν τὰς συμφορὰς τῶν ἀδελφῶν, τῶν ἀθώων, τῶν φιλη-
 σύχων, τῶν ἐναρέτων γνησίων τῆς σφῶν αὐτῶν πατρίδος τέ-
 κνων. Ἡ ἀκρασία, αἱ πολυειδεῖς ἐφευρέσεις, τὰ σατανικὰ ἐπι-
 νοήματα διὰ τὴν διαφθορὰν τῶν χρηστῶν ἡθῶν, ἀπίλασαν μα-
 κράν τὴν ἀρετὴν, ἡσθένησαν τὴν ῥωμαλκιοῦτητα τῆς ψυχῆς τῶν
 ἀρχαίων Γάλλων. Οἱ λόγοι καὶ ἐμιλίαι καὶ γνῶμαι, οἱ εὐφρα-
 νδεῖα καὶ χάριτι κεκοσμημένοι τῶν θεοσεβῶν ἀνδρῶν, οὗς ὡς

ῥόδα ἐβλάστησεν ὁ πρὶν χρόνος· ἦγον τὰ συγγράμματα. τοῦ
 Chateaubriand, Massillon, Bossuet, Rou-seau, Fénelon,
 Lamartin, Bourdaloue, Nørker, κτλ. κτεκρίθησαν,
 κατεφρονήθησαν, ἡμελήθησαν. Τὰ μὲν ἱερά ἐθεωρήθησαν παν-
 ταχοῦ τῆς Γαλλίας ὡς παίγνια καὶ μυθῶδη· ἀφιχθέντες δὲ
 εἰς τὸν καλοφῶνα τῆς δόξης, τῶν τεχνῶν, τῶν γραμμάτων, τῶν
 ἐπιστημῶν, τῆς βιομηχανίας, τοῦ ἐμπορίου, τῶν νέων ἐφευρέ-
 σεων, εἶπον ὅτι καὶ ὁ ἑσπέρους ἐπαρθεῖς· ἡμεῖς ἐπὶ τῆς γῆς
 καὶ ἕτερος λαὸς οὐδεὶς· ἐάν τὸ ἄλλας μωρανθῆ ἐν τίνι ἀλισθήσε-
 ται; Τοῦ πανυπερτάτου δὲ Θεοῦ τῶν δυνάμεων ἐπιλαθόμενοι,
 βοήθειαν παρ' αὐτοῦ οὐδ' ἄλλως παραδεχόμενοι, θείαν πρόνοιαν
 οὔτε ἐνοοῦντες, οὔτε πιστεύαντες, οὔτε τὰ ἔθνη τῆς γῆς πι-
 στεῦειν ἄνευ πειρασμῶν ἐάσαντες, τοιαῦτα γὰρ εἴθε παραινεῖν
 αὐτοῖς ὁ τῶν καινοτομιῶν ἐπινοητής. Πρὸς τοῖςδε ἐπιλαθό-
 μενοι ὅτι ἡ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία ἐστὶ παρὰ τῷ
 Θεῷ, καὶ τοῦ θεοῦ λόγου, ὅτι ὅπου τὸ θεῖον συνεργὸν ἔχο-
 μεν, εἰς ἀνὴρ διώζεται χιλίους, ἀνέθεντο τὰς σφῶν αὐτῶν ἐλ-
 πτίδας εἰς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου, εἰς τὴν πολεμικὴν ἐμπειρίαν·
 ὠφειλες, ὦ γῆ, ἐστὶ τῶν ἐπιστημῶν, τῶν τεχνῶν, τῶν ἀνθρω-
 πίνων γνώσεων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ δοῦναι πίστιν τοῖς γεγραμ-
 μένοις. Ὁφειλες, ὦ Γαλλία, πείθεσθαι ὡς οὐδὲν ὠφελεῖ πληθὺς,
 οὐδ' ἄλλη τις ἀλκὴ τῶν ἐν ἀνθρώποις ἐπιτετευγμένων διχα
 τῶν πρὸς τὸ θεῖον εὐσεβειῶν ita Joseph. 18. Antiq. Cap. 7.

Δεκτέον δὲ καὶ τὰ ἐν τῷ πρώτῳ τοῦ Συνεσίου Ὁμνῷ πρὸς
 βεβαίωσιν τῶν λεγομένων μου·

Τί γὰρ ἄλκᾳ, τί δὲ κάλλος,
 Τί δὲ χρυσοῦς, τί δὲ φάμα,
 Βασιλῆϊοί τε τιμὰς
 Πιρὰ τὰς Θεοῦ μερ' ἄμας.

Δικαίως οὖν ἀπορήσειε πᾶς ἄνθρωπος ὅτι τοῦ καινοτόμου Πίου
 Ὁ' Πάπα Ῥώμης δύναις, ἐπιρροὴ καὶ δὴ καὶ ἡ τοῦ κόσμου
 τούτου δόξα εἰς τὸ πείθειν, σαγηνεύειν, ἔλκειν καὶ συλῆν ἔθνη
 καὶ λαοὺς τῆς γῆς πανταχοῦ· ἀλλὰ τί φημί; καὶ Σίνας αὐτούς·
 ταῦτα πάντα τελοσφόρα πέφαται, ὡς ἐκδήλον. Ἐν Γαλλίᾳ δὲ

τῆ ὁμῶρ, τῆ προσφιλεστάτῃ καὶ ὑπερμάχῳ, ἀδρανῆ, ἀπρακτα, ἀτελεσφόρητα; "Ἡμαρτεν ὁ ἀναμάρτητος ἀσύγγνωστον. Εἶσαο γάρ τοὺς τὸ πάλαι αὐτὸν θεοποιούντας βίον ζῆν ἀσεβέστατον καὶ τῆς εὐθείας παρεκτρέπόμενον. Τοιαῦτα μὲν τὰ διαβήματα τοῦ Πάπα 'Ρώμης τοῦ κλονίζοντος λαοὺς καὶ ἔθνη τοῖς αὐτοῦ προστάγμασι' τοιοῦτον τὸ πέρασ τοῦ ποιοῦντος τρέμειν τὴν γῆν τελευταίου Αὐτοκράτορος.

Εἰ δὲ ὁ Γάλλος Rouqueville, ὁ ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος συγγράψας, La Regénération de la Grèce, κατὰ μίμησιν Ἡροδότου Ἀλικαρνασσεῶς, ὡς ἐχόμενα ἀληθείας, ψευδῆ καὶ ἀνύπαρκα πολλὰ διηγούμενος, ὁ πνέων ὄργην καὶ μίσος κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν, καὶ εἰ ἀληθῆς Λατῖνος, φιλέλλην προσποιούμενος εἶναι, ὃς πανταχῆ τῆς συγγραφῆς αὐτοῦ, οὐς μὲν ἐκέκτητο ἐν Ἰωαννίνοις φίλους ἐκθειάζει ἐπαινῶν, οἷς δὲ φιλαπεχθῶς διέκειτο διὰ τε τὰ οἰκεία ξυμφέροντα, διὰ τε τὰς τοῦ Ναπολέοντος Βοναπάρτου ὑποθέσεις μακνωδῶς ὑπ' ὄργῆς φερόμενος ὑβρίζει' καὶ ἐπὶ τῷ τὸν ἀτρόμητον Ἡπειρώτην Ἀλῆν, ἀρειμάνιον στρατὸν ἔχοντα ἀλῶναι ἐξ ἐφόδου τὸ τῆς Πρεβεζίνης φρουρίον αἰχμαλώτους ἐλαύνειν τοὺς Γάλλους εἰς τὴν πρωτεύουσάν αὐτοῦ Ἰωάννινα βλασφημεῖ αὐτὸν, καὶ λοιδορεῖ ἀκρίτως πολλοὺς Ἡπειρώτας, συκοφαντῖα καὶ φληνάφοις χρώμενος, ὡς δῆλον' εἰ ἐβίω νῦν Rouqueville, καὶ ἄσχος ἀνεξέλειπτον ἦκουεν ἡττηθέντος Ναπολέοντος καὶ εἰ ἐώρα αὐτὸν δεῖν συνηχόμενον, τρέμοντα ὄλωσ, καὶ ὅπερ μαχόμενος ἔφερε περὶ τὴν ὄσφυν αὐτοῦ ξίφος πρὸ τῶν ποδῶν ρίπτοντα τροπαιοῦχου Γουλιέλμου τοῦ Γερμανίας Αὐτοκράτορος, θαλερὸν δάκρυ χέοντα καὶ γονυπετῶς τοῦ πολεμίου τοὺς πόδας ἀσπαζόμενον Ναπολέοντα, τοῦ Βεζύρου Ἀλῆ, τοῦ ἐκ Τεπελένης τῆς Ἡπείρου, Ἑλλῆσι τε καὶ Ἀλβανοῖς συγχρωμένου καὶ συζῶντος, ἐν τῷ τῶν Ἰωαννίνων πολιορκηθέντος φρουρίῳ, οὐ στέρξαντος ἑαυτὸν ὑποχείριον γενέσθαι πολεμίας, οὐ τούτων χεῖρας, οὐ πόδας ἀσπαζόμενον, οὐδὲ χάριν αἰτοῦντος, τοῦ αἰσχρῶς ζῆν βέλτιον κρίναντος θάνατον, ἀλλὰ τοὺς μὲν κεραυνοβολήσαντος, τοὺς δὲ τραυματίσαντος, τέλος τραυθέντος καιρίως ὑπὸ τῶν πολυαριθ-

μων πολεμίων, τὸ ζῆν καταστρέφαντος, ὡς ἦρωσ' εἰ ἐβίω, φημί, Rouqueville καὶ ἦκουε καὶ ἐώρα ταῦτα, οὐκ ἂν τὸ ζῆν ἐπὶ τῆς γῆς ἐβούλετο, ἀλλ' ἔκοντι ἀγγχόνη χρώμενος διεχειρίζετο ἂν.

'Ρεῖα μὲν γὰρ βρίζει, ῥεῖα δὲ βριόοντα χαλέπτει,
'Ρεῖα δ' ἀρξῆλον μινῶθει, καὶ ἀρῆλον εἶψαι.
'Ρεῖα δὲ τ' ἰθύναι σκολιδόν, καὶ ἀτήνορα κέρφα
Ζυῖς ὀψιβαρμέτης, ὃς ὀπίρτατα δώματα νείει.

(Ἡσίοδου τοῦ Ἀσκραίου ἔργα).

Σὺ δὲ, ὦ πατρίς, ἡ δ' ἂν ἡμέρα ἴδῃς ἢ ἀκούσῃς ἔκονόν τι διδάγμα καὶ καινοτομίας, ἕσο ἀγρυπνίας' ὄρα τὰ διαβήματα τῶν ἐκ τῶν ἐσπερίων εἰς τοὺς κόλπους σου παλιναστούντων νέων τινῶν μαθητῶν' ἦν παρατήρησας ὅτι διδάσκουσι νέας δοξασίας, αἰρέσεις, νεωτερισμοὺς, ἀσεβείαν, τότε ἀξιοκατάκριτος ἔση καὶ ἀδειαν ποιήσει ἀσύγγνωστον, ἦν σιγήσῃς καὶ ὀπλωσῃς ὅτι οὐ μόνον ἀναρῶν τὰ αἰρέσεις ἐμπλεα καὶ εἰς ἐπίγλωσσιν τοῦ ἀληθοῦς τὸν κατὰ πάντα τρόπον πεπλανημένον ἐπαναγαγεῖν, ἀλλ' αὐτε ἐρυγγάνει ἐθέλεις. Ὅταν ἴδῃς ὅτι οἱ Ἀθῆνηθεν ἢ ἐξ Εὐρώπης ἐπανελθόντες εἰς τὴν πατρίδα, εἰς οἶκον Κυρίου πορεύεσθαι οὐ βούλονται, αὐτε τὰ Χριστιανοῦ ἐκπληροῦσι καθήκοντα, ὅτι τὴν μὲν ὁδὸν τοῦ λιθανωτοῦ ἐν τοῖς τοῦ Θεοῦ ναοῖς βλαπτικὸν οἶονται εἶναι τῷ πνεύματι, τὴν δ' ἀποφορὰν θρυαλλίδων ἐκ τῶν λύχνων ἐν τοῖς θεάτροις, ἐκ τῶν κατωκίοντων, ἐκ τῶν ἀναθυμιάσεων, ἐκ τῆς τῶν σωματῶν τῶν ἀνθρώπων ἀδήλου διαπνοῆς, ἐν τοῖς καζίνοις, ἐν τοῖς καφετεῖοις, ἐν ταῖς οἰκείαις τοῦ χοροῦ' τὴν ὁδὸν ταύτην, φημί, καὶ τὸν οὐ καθαρὸν ἀλλὰ θεβολωμένον ἀέρα, ὃν εἰσπνέουσι καὶ ἐκπνέουσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀβλαβῆ καὶ τῆ' ὕγιαι οὐδὲ ὄλωσ ἐναντία νομῆζουσι' τότε ἀπόστρεψον παραυτίκα τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' αὐτοῦ. μετὰ πρώτην καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ, εἰπέ, μετὰ ἀσεβῶν οὐ μὴ καθίσω. Τότε μελανομιμουσα στέναξον, ὦ πατρίς, ὅτι ἐκ τῆς νηθῶς σου οὐκ ἔστιν αὐτός υἱός, ἀλλ' ἴδὸς ἀσπίδος, οἷος ὁ ἀποκτείνας τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, τὸν δίκαιον Ἀβελ' οὐχὶ βρέφος ἀθῶον, τέλειον, ἀλλ' ἀνθρωπόμορφον τέρας, ἀλλὰ χαμαί!

λέων. Τουταὶ γὰρ τῷ ζῳῷ παρεικάζειν δίκαιον τοὺς ἀμείβον-
τας ἐσθῆτα, δέρμα, ὄνομα, ἦθη, ἔθιμα, πάτρια, νόμους καὶ πάντα,
ἅμα τοῦ τοῖς δυσσεβέσιν ἐν Εὐρώπῃ συναναστρέφεσθαι, ἢ ἅμα
τοῦ πατεῖν τοὺς τῆς πατρίδος νέους τὴν ἑλευθέραν Ἑλληνῶν
χθόνα· ὁ μὲν χαμαιλέων, ἀλλάττων προσκαίρων τὴν χροάν οὐ
βλάβην τῷ ψηλαφίσαντι ἐμποιεῖ, οὐδ' αὐτὸς τῆ ψηλαφίσει βλά-
πτεται, ἀλλὰ τὴν φυσικὴν λαμβάνει χροάν. Ὁ δ' ἄστατος νέος,
ἀμφικνεφής ἐς τὰ τῆς θρησκείας, ἀμείβων τὸν τῆς ἀγνείας χιτῶ-
να, τὸν λευκανθέντα ὑπὲρ χιόνα ἐν τῇ κολυμβήθρα τοῦ Σιλώαμ,
καὶ περὶ πολλοῦ ποιούμενος τῶν ὑδάτων τῶν λουτρῶν τοῦ Ba-
de, τῆς Προύσης, τῆς Ὑπάτης κτλ. πλὴν τῆς καιρίας βλάβης,
ἢν διὰ τῶν φαύλων δειγμάτων ἐμποιεῖ καὶ τοῖς λοιποῖς ἀνθρώ-
ποις, ῥήγματα καὶ σπάσματα, λύμη, λέπρα, πάρεσις, ἀναισθη-
σία, καὶ ἄπανθ' ὅσα ἰατρῶν παῖδες χαλεπὰ καὶ δεινὰ κρίνουσι
νοσήματα, κατακυριεύουσι τὸ ἄθλιον σῶμα τοῦ ὅλως εὐρωπαϊ-
ζοντος, τοῦ ὅλως ἀλοιωθέντος ὁμογενοῦς μὲν, ἑτεροφρονούντος δέ.

Ἄλλὰ κατὰ τὸν σοφόν:

ὁ:αν δ' ὁ δαίμων ἀ.δρλ πορσὺνρ κακῆ, τὸν νοῦν ἔβλαψε πρῶτον.

Ἰσθι οὖν, ὃ πότνια πατρίς ὅτι κατὰ τὸν πολίτην τῆς ἐρη-
μου τὸν ἀκριδομελίτροφον Ἰωάννην τὸν τοῦ Κυρίου Πρόδρομον,
πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν ἀποκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλ-
λεται. Παρεμφερῆ τούτοις καὶ χειρουργικὴ ἐπιστήμη διδάσκει
ἡμᾶς, καὶ ταῦτα δεῖ ἐν ἀνάγκῃ καὶ ποιεῖν καὶ παρανεῖν· ἦγον
τραυματιῶντός του νοσοῦντος θειῶς καὶ ἐκ τῆς τοῦ σφακέλου
ἢ γαγγραινῆς τὸ ζῆν τ' ἀνδρὸς ἀπειλουμένου ἐς τ' ἄνω καὶ κάτω
τοῦ σώματος ἄκρα διὰ τὴν ἐκτομὴν, τῆς λοιπῆς εἴτε ἔσθθεν
εἴτε ἔξωθεν θεραπείας οὐδόλως ἀνησίμου οὔσης, ἀπαιτεῖται
μάχαιρά τε καὶ πρίων· ὧδε ποίησον καὶ Σὺ, ὃ πατρίς μου, πα-
ραδέχου μὲν εὐμενῶς εἰς τὰς σὰς ἀγκάλας, ἄσπασον, τίμα, εἰ
βούλει, καὶ χρυσοῦν δακτυλίδιον περίθεε εἰς τὸν δάκτυλον τού-
του. Παραδέχου τὸν οἶκαδ' ἀφιχθέντα παιδά σου, καρποὺς φέ-
ροντά σοι αἰσίους, γνώσεις ὠφελίμους, σέβοντα τὰ πατρώα, ἐμ-
μένοντα ἀναλλοιώτων, ἄτρεπτον, ἀμετάβολον, εἰς ὅσα παῖς ἔτι

ὦν ἐδιδάχθη, κατηχήθη ὑπὸ τοῦ ἱερέως, ὑπὸ τῶν γονέων, ὑπὸ
τοῦ διδασκάλου· τάναντία δὲν φρονούντι τῷ τέκνῳ σου τάναν-
τία τούτοις δεῖ σε ποιεῖν. Ὑπὲρ Θεοῦ γὰρ καὶ Ἀβραάμ ὁ μα-
κάριος Ἰσαάκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ θυσιᾶν προθυμίᾳ πάσῃ προσέ-
φερε. Σοφὸν γὰρ ἀεὶ φιλίαν μέχρι βωμοῦ καὶ στοργὴν καὶ ἀ-
γάπην ἔχειν· περαιτέρω δὲ οὐ θέμις· βεβήλου γὰρ ἀνδρὸς τὸ τὸλ-
μημα. Ἐλευσομένων πρὸς Σὲ τερατομόρφων ὄντων, τὸν αἰθέρα
ἐκ τῆς ἀναπνοῆς τῆς βλασφημίας, ἐκ τοῦ λήρου τῆς δυσσεβείας
μολυνόντων, ἀπόστηθι· φεύγε τὴν τούτων παρουσίαν, ὡς φεύ-
γεις φοβερωπὸν ἔχιδναν· ὡς φεύγεις, ὄρωσα προσπελάζοντά σοι
κῦνα λύσση τε καὶ μανίη νοσοῦντα.

Fuyez l'impie car son haleine tue.

φησί τις Γάλλος. Λογισμὸς δὲ οὐ σώφρων καὶ βίος οὐ καθαρὸς,
ἀλλὰ ὑπὸ τῶν παθῶν κλυδωνιζόμενος εἴωθεν εἰς ἀσέβειαν ἐμ-
βάλλειν. Οἰκτεῖρισον δὲ, ὃ πατρίς, καὶ τοὺς περιεργαζόμενους
μὲν ὑπὲρ ὃ δεῖ, παρατηροῦντας δὲ συνεχῶς καὶ ὀρώντας τηλε-
σκοπίῳ σελήνην τε καὶ ἀστέρας, δορυφόρους τῆς Γῆς, πλανή-
τας τε καὶ ἀπλανεῖς, κομήτας τε καὶ μὴ, ἐξεστάζοντας καὶ ἀπο-
ροῦντας, εἰ ἐν τοῖς οὐρανίοις σώμασιν οἰκήτορες, εἰ τὰ ὡς λέ-
γεται ὀρώμενα ἠφαιστεία ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων, ἢ ἔργα
αἰῶνος εἰσὶ· καὶ πυθνανομένους τὸ τῶν ἀστέρων φῶς, πόθεν ἔ-
καὶ ἂν ἥλιος πηγὴ φωτὸς πάντων τῶν οὐρανίων σωμάτων,
καὶ ἄλλ' ἄττα τούτοις παρεμφερῆ· ἄγε ἀκριβῶς καὶ ἀληθῶς
μόνον ὁ πάνσοφος δημιουργὸς οἶδεν· ἔστι γὰρ τῷ βίῳ χρήσιμον
τὸ ἐρωτᾶν τις ὁ Βερενίκης πλόκαμος; ποῦ δὲ οἱ ἀστέρες αὐτῆς;
πῶς δὲ ὁ θεηνῶς Ἀντίνοος, μεράκιον ὠραῖον ὄν ἐν τῇ Σελήνῃ
καθιδρυται; ἄκαρπον ταῦτα μὲν πυθνάεσθαι, περιεργάζεσθαι,
τὰς δὲ ἀρούρας καὶ τὴν ἀμπελον καὶ τοὺς ἀγρούς καὶ τοὺς
κῆπους ἐγκαταλιμπάνειν χέρσους, ἀγεωργήτους, ἀτημελήτους,
ἀκάρπους· ὁ δὲ ἀξιόμμεπτον καὶ ὄδοε· ἐλαίας εὐτρεποῦς ἐν
τῷ παραδείσῳ παραυλιζ· ὕσης καὶ ὠραίους καὶ δαψιλεῖς ἀνα-
θαλλούσης καρποῦς, ὑπὸ ἀμελείας ἔαν τούτους πεσεῖν χαμαί,
κατασῆπασθαι καὶ φθείρεσθαι· οὐδόλως δὲ μοχθεῖν τοῦ ἐξαγα-

Σὺ δὲ, ὦ πατρίς, ὄρωσα τήμερον τὰ σὰ τέκνα, ὡς νεόφυτα ἐλαιῶν κύκλω τῆς τραπέζης τοῦ προστάτου καὶ εὐεργέτου ἐκ-
 παιδεύόμενα ἐν τοῖς σχολείοις, ἃ γε ἰδρύσατο ὁ ἔξοχ. Χρηστά-
 κης Ζωγράφος, ὄρωσα ὅτι τὰ ἐν τῷ Ὁρφανοτροφεῖῳ αὐτοῦ εἰς-
 αἰγόμενα, ἔχοντα τὴν αὐτὴν ἀληθινὴν θρησκείαν, λαλοῦντα τὴν
 αὐτὴν γλῶτταν, ἔχοντα τὴν αὐτὴν προθυμίαν εἰς τὸ ἐκπαιδεύε-
 σθαι, ἐν παιδείᾳ καὶ νοηθείᾳ Κυρίου διδασκόμενα, χαίρει ἔλ-
 πισαν ἀδιστακτικῶς ὅτι προσοῖσούσι σοι μετ' οὐ πολὺ καρπούς
 αἰσίους, καρπούς ἀγαθοεργίας· θάρσει ὅτι ἐλπίς ἐστὶν ἰδεῖν ἄν-
 δρας πεπαιδευμένους καὶ ὠφελίμους τῇ κοινωσίᾳ· παῦσον δὲ
 ἀπ' ἄρτι ἀπὸ ὀργῆς· ἐγκατάλιπε θυμὸν καὶ φθόνον κατὰ τῶν
 ποιούντων ἔργ' ἀγαθὰ καὶ μυρίων ἐπαίνων ἄξια· τούναντίον δὲ,
 διάκεισο χαλεπῶς, δεῖξον τὴν δικαίαν σου ἀγανάκτησιν κατὰ
 τινων μοχθηρῶν καὶ ὀκνηρῶν τέκνων σου τῶν κακῇ μοίρᾳ
 καθευδόντων ὡς ὑπὸ μανδραγόραν, τῶν οὐ στεργόντων ἀκούειν
 τὴν φωνὴν τοῦ προσκαλοῦντος τορῶς εἰς τὸν φωτισμὸν, εἰς τὴν
 πρόδοσιν, εἰς τὴν εὐμερίαν· ὀργίζου κατὰ τῶν δεχομένων μὲν
 τὰ φῶτα τῆς Δύσεως, ἀποστρεφόντων δὲ τὸ πρόσωπον ὡσπερ
 οἱ φωτοφοβίαν καὶ λύτταν νοσοῦντες κύνες, ἀπὸ τῶ φῶς τὸ
 ἀληθινὸν τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας· φεύγε μακρὰν τῶν χρω-
 μένων τῇ ζύμῃ τῶν ὑποκριτῶν τῆς Ῥώμης· πρόσχε τοῦ μὴ
 ἐμπεσεῖν ἐν ταῖς παγίσιν αὐτῶν. Σμῆνος γὰρ ἀποστόλων ἢ
 παποκλήρων, ἀλιέων ἐπιδεδίωκτων ἀνθρώπων, σαγήνεύουσι τοὺς
 ἀσθενεῖς τὴν φρένα καὶ ἀπειθεῖς καθ' ἑκάστην ἡμέραν ταῖς πο-
 λυδαϊδάλοις μηχαναῖς ἐν τε τῇ ἔσω Ἑλλάδι, ἐν τε τῇ Βουλ-
 γαρῖᾳ· ἥτις ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἐπιλαθομένη τῆς με-
 ριμνης, τῆς φιλοστοργίας, τοῦ ἀδόλου γάλακτος τῆς μητρὸς
 ἡμῶν μεγάλης τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας, δελεασθεῖσα ὑπὸ τῶν
 ἰσχυρῶν, χαλιναγωγηθεῖσα ὑπὸ τινων ἀνεμωλίων, ὡς ἄλλος
 Ἄδβεσσαλὼμ ἐπανάστη κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, τοῦ Δαυὶδ,
 θέλουσα καθελεῖν τὸν ἀληθῆ Μελχισεδὲκ ἀπὸ θρόνου δόξης αὐ-
 τοῦ· πονηρὰ δὲ διαλογιζομένη εἶπεν ὅτι ὁ ἐν ἀβύσσῳ ταρ-
 ταραθεὶς Ἐωσφόρος· θήσω τὸν θρόνον μου ὑπεράνω τοῦ Ἰψί-
 στοῦ, καὶ ἔσομαι ὅμοιος αὐτῷ· Σὺ δὲ, ὦ Ὁρθοδοξία, μὴ δώσης

τοῖς ὀφθαλμοῖς σου ὕπνον, μηδὲ τοῖς κροτάφοις σου νυσταγμόν.
 Κύριος ἡμῶν βοηθὸς καὶ ἀντιλήπτωρ· εἰ καὶ μισούμενοι καὶ
 διωκόμενοι ἔσμεν ὑπὸ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς διὰ τὸ ὄνομα τοῦ
 Ναζωραίου εἰς ὃν θεῖα χάριτι βεβαπτίσμεθα, καὶ εἰς ὃν πι-
 στεύομεν καὶ ἐλπίζομεν.

Ὁ μυρίων ἐπαίνων ἄξιός τοῦ ἐν Βυζαντίῳ Ἡπειρωτικῷ
 Συλλόγου σκοπός, ἡ ὄντως πατρικὴ δηλωθεῖσα πρόνοια ὑπὲρ
 συντηρήσεως καὶ βελτιώσεως τῶν τὴν ἐκπαιδεύσιν τῆς νεο-
 λαϊκῆς ἀφορώντων ἐν τῇ ἡμερτῇ πατρίδι, ἀφαιρεῖ πᾶσαν προ-
 φασιολογίαν ἐκ τοῦ στόματος τινων Ἡπειρωτῶν ἐφιεμένων
 τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν τέκνων εἰς τὰ ἐν ἀλλοδαπῇ σχολεῖα
 μᾶλλον ἢ εἰς τὰ ἰδρυθέντα ἐν τῇ πατρίδι παρὰ τοῦ εὐκλεοῦς
 συμπολίτου ἡμῶν Χριστ. Ζωγράφου. Ἡ πατρικὴ, φημί, μέ-
 ριμνα, ἢ φιλόπνευστος αὐτῆ συνδρομῆ ὑπὲρ τῆς γλώσσης ἐκεί-
 νης τῶν Ἑλλήνων, ἦν Ἄπὸστολοι, Εὐαγγελισταί, πρόμαχοι
 τῆς τοῦ λυτρωτοῦ τοῦ βροταίου γένους θρησκείας ἐξελέξαντο
 πασῶν τῶν ἄλλων γλωσσῶν τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς προτιμήσαν-
 τες, ἡ μέριμνα ὑπὲρ τῶν μουσῶν, ὑπὲρ τοῦ ἡμετέρου ἔθνους,
 τοῦ παντοῖος πειρασμοῖς, ποικίλαις βασάνοις, μυρίαὶς ταιλαι-
 παρίαις δοκιμαζομένου, καὶ δὴ καὶ βουλγαρικῶν καταϊγισμῶ,
 (κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος,) αὐτῆ ἡ χάρις, ἡ ὑπὲρ πάσης χάρι-
 τος ἔθετο θύραν περιοχῆς περὶ τὰ χεῖλη πατρὸς καὶ
 κηδεμόνος· οὐδεὶς οὖν, εὖ φρονῶν, ἀντιστῆναι τούτοις βουλευ-
 θήσεται· οὐδεὶς ἐπιτρέψει τοῖς υἱέσιν ἰέναι εἰς ξένην χώραν· οὐ-
 δεὶς ἔασει τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐμπίπτειν εἰς διαφθοράν εἰς ἄλλο-
 τριαν, μικρὰ τὴν ἡλικίαν ὄντα. Ἐπειδὴ δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἡ-
 μῶν, ἐκ τῆς τὰ πάντα διοικουσῆς θείας προνοίας δύο καὶ μέ-
 γιστα ἀγαθὰ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πατρίδι ἐγένοντο, (ἃ δῆτα οὐ μόνον
 ἀνθρώποι εὐαίσθητοι εὐχαριστήρια ὀφλισκάνουσι φέγγεσθαί
 τε καὶ ἀναγράφειν, ἀλλὰ καὶ τινες ἐθάδες εἰς τὸ ὑπὸ φθόνου
 ψέγειν πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐπὶ τῆς γῆς) τὸ μὲν, ὡς ἐκδηλον, ἡ
 ἰδρυσις τῶν ἐν Κεσπορατίῳ Διούνης Ζωγραφείων ἐκπαιδευ-
 τηρίων· τὸ δὲ συγκροτεῖσθαι Ἡπειρωτικὸν Σύλλογον ἐν τῇ
 πρωτεύουσῃ τῆς Ὀθωμανῶν αὐτοκρατορίας, ὅπου δέδοται ἡμῖν

ἄδεια πρὸς τοῦ κραταιοῦ καὶ φιλομούσου Ἄνακτος ἡμῶν Σουλ-
τάνου Ἰσὴζ' Ἐφένδου, τοῦ οἰκοδομῆν ἐλευθέρως ναοὺς, γυμνά-
σια, σχολεῖα, παρθεναγωγεῖα, τῷ ὑψηλῷ προστάγματι ὅπως,
ἡμῶν τῶν σκαιῶν ἡθῶν τῆς ἀμουσίας ἐξελθόντων, τὰ τῆς γῆς
ἔθνη συγκατατάττουσι τοῖς περωτισμένοις λαοῖς. Διογένης γάρ
ἔρωτηθεὶς ποτε, τί ἡ γῆ βαρύτερον βαστάζει; ἄνθρωπον ἀπαί-
δευτον, ἔφη. Μικρὰ μὲν ἔτι ἔντα πέμψον, ὦ πατρίς, τὰ τέκνα
σου εἰς τὰ φροντιστήρια τῆς ἰδίας σου χώρας ἠρέφον, ὦ μητὴρ,
τὰ νεογιλὰ τέκνα σου τῷ ἰδίῳ γάλακτί σου, τῇ ἰδίᾳ τροφῇ σου,
ἄχρις οὗ τῆς ὀδοντοφυΐας ἐντελῶς δηλωθείσης, οἷά τε ὧσιν
ἔσθιεν τὸν τῆς ἀλλοτρίας χώρας ἄρτον ἔθισατε τοὺς παῖδας
ἐκ παιδῶν, ὧ συμπολίται, πορεύεσθαι ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς εἰς τοὺς
θεῖους ναοὺς, ὅπως θεῖοι λόγοι ἠχῆσωσιν εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν. Ἐν
γάρ τοις ναοῖς σέσωσται ἡ τῶν ἀρχαίων προγόνων γλῶσσα, ὡς
τὸ ἀνθρώπινον γένος ἐν τῇ Κιβωτῷ τοῦ Νῶε κατακλυσμοῦ
παγκοσμίου γιγνομένου ἔνθα οὐράνιος ὑετὸς ἀρδεύει καὶ ζωο-
γονεῖ τὰς ἀγόνους καὶ στερινοῦσας ἀγαθῶν καρπῶν καρδίας καὶ
ψυχᾶς τῶν ἀνθρώπων. Πέμψατε οὖν τὰ τέκνα ὑμῶν εἰς τὰ δι-
δασκαλεῖα, ἰδρυθέντα ὑπὸ τῶν εὐεργετῶν τῆς πατρίδος ἔπαυ-
σεν εἰς ἡλικίαν ἔλθωσι, καὶ δυνάμεις διανοητικὰς καὶ κρίσεως ὀρ-
θῆς τεκμηρία δεῖξωσιν, ἀποστείλατε αὐτὰ οἱ γῆς τελεσφόρον
ὑμῖν τε κάκιστοις οἴεσθε ἔσεσθαι ἔθισατε τοὺς παῖδας ἐκ παί-
δων οἰκονόμους, ὀλιγαρκεῖς, ἐγκρατεῖς εἶναι μισεῖν δὲ καὶ βδέ-
λύττεσθαι τοὺς ἐξῶθεν ἀφικνουμένους καὶ ἐπὶ ματαίῃ τὰς ὤ-
ρας καταναλίσκοντας ἤγουν εἰς τὸ ἐγειρέσθαι σχολαίτατα τῆς
κλίνης, δαπανᾶν τε τὰς ὥρας εἰς τὸ ἐνδιδύσεσθαι μάλιστα δὲ
οὐδὲ μὲν μιμητὰς γενέσθαι ὑπερσπιθιμούντων τὸ τῆς ἐσθῆτος
πολυτελεῖς καὶ πολυδάπανον ἢ γὰρ πολλαχοῦ ἐπικρατοῦσα πολ-
υτελεῖα πολλοὺς ἐποίησε πένητας καὶ τὸ χρηστὸν τοῦ ἥθους
διαφθείρεσθαι παρώτρυνεν ἕκ γὰρ τοῦ ὄραν τίκεται τὸ ἐρᾶν,
κατὰ τοὺς πατέρας τῆς ἐκκλησίας.

Εἰ ἐνιαχοῦ μήτε τὸ πολυδάπανον ἀνδρῶν τινων συνέβαινε,
καταγομένων ἐκ τῆς γενεᾶς τοῦ μακαρίτου Σαρδαναπάλου, ὡς
εἶθιζε λέγειν ὁ αἰδιμος ἐκεῖνος γυμνασιάρχης Γ. Γεννάδιος, ὁ

εὐκλεῖς τῆς Ἠπείρου γόνος καὶ εἰ ἡ ὀλεσιόικος πολυτελεῖα καὶ
τὸ πολυδάπανον ἐμισεῖτο καὶ ἐβδελύσσετο, καὶ ὁ τοῦτοις χρω-
μενος ὡς βλαβερός ἄγαν τῇ κοινῶν ἐμισάττετο· εἰ τινὲς μὲν
εἰργάζοντο καὶ τὴν γῆν ἐκαλλιέργουν, τινὲς δὲ ἐνησυχολοῦντο
εἰς τὴν μηχανικὴν, τινὲς δὲ οἷς ἔβασκον, ἢ τέχνην ἐμάθοντο, ἢ
εἰς τὴν ἐμπορίαν κατεγίνοντο φιλοπόνως, οὐχὶ δὲ ἅπαντες κατέ-
φευγον εἰς τὰ γράμματα, πλῆθος γὰρ ἰατρῶν, πλῆθος διδασκάλων,
πλῆθος γραμματικῶν, πλῆθος νομικῶν, πλῆθος φοιτητῶν τῆς
ἀστρονομίας, ὡς τὰ πράγματα μαρτυρεῖ—Ἐλλὰς οὐκ ἂν ἐνδεία
κατετρύχετο καὶ ἐταλαιπωρεῖτο ἔθνη τε ἐσπέρια, ἢ ἀρκτώα,
οὐκ ἂν ἀπῆται ὅτε μὲν ἀπηγῶς, ὅτε δ' ἡμέρας τὰ δανεισθέντα ἢ,
τούτοις ἐπιμένουσιν, ἀπεδίδοτο ἂν τὰ ὀφειλόμενα εἰ ἀπ' ἀρχῆς
ἐχρητο φειδοῖ, καὶ τὸ πολυτελεῖς ἀπεστρέφετο, ὑπόροι Ἐλλὰς
χρυσῶν καὶ ἀργύρου καὶ πάντων τῶν ἀναγκαίων καὶ ἐν πολέμῳ
καὶ ἐν εἰρήνῃ βέλτιον γὰρ κατὰ τὴν τῶν Σινῶν παραίνεσιν,
καταδαρθάνειν, ἢ καθεύδειν ἄσιτον, ἀδειπνον ἢ τῆς κλίνης καὶ
τοῦ ὑπνου ἐξανισταμένῳ τῷ τὸν δανείσαντα ἔωθεν ἐμφανίζε-
σθαι καὶ ἀπαιτεῖν ἄτερ ἀναβολῆς τὰ δανεισθέντα.

Ἐχρην δὲ, νῆ Δία, ὑπρῦλον, καὶ σαφέστερον εἰπεῖν, πολέ-
μιον σφόδρα τῇ κοινῶν ὑπολαμβάνειν τὴν πολυτελεῖαν, ἥτις,
ὡσπερ κερδῶ, τοῦ ἀγραιλῶντος καταδαρθάνοντος, ἢ ἐξιόντος
νύκτωρ εἰς ἐνεδραν ἀγρίων ζῶων, δι' ὅπης φραγμοῦ ἐς τὴν ἀμ-
πελιν εἰσπληθῆσασα, κάκει δὲ οὐ μόνον βότρυας πεπεῖρους, καὶ
γλευκὸς εὐφραντικώτατον, ἀλλὰ καὶ ἔμφακας, καὶ περκάζον-
τας, τὴν γαστέρα πληρῶσαι πειραμένη διὰ τάχους ἀθρόως κα-
ταβροχθίζει στερεῖ δὲ τὸν ὀσθηγον ἀμπελοργὸν τῆς εἰσοδίας·
οὕτω καὶ ἡ ἀνώδυνος καὶ εὐειδῆς τὴν θέαν πολυτελεῖα ἀπατῶσα,
ὡσπερ τὰ νήπια, τοῖς ἀστραγάλοις καὶ καροῖς καὶ ἡδύσμασι,
τὸν καθεύδοντα πηδαλιούχον τῆς πόλεως καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν,
εἰσδύει κομφῶς εἰς τὰ τῆς κοινῶν σπλάγγνα, καὶ παραδεχομένη
ἀγαλλομένῳ ποδί ὑπὸ τῶν ἐθαδῶν τοῦ δαπανᾶν ἀφειδῶς εἰς αὐ-
τὸν οὐ δεῖ καὶ ὑπὲρ ὧν οὐ δεῖ, δελεάζει τὴν νεότητα καὶ ταῦτα
τὰς γυναῖκας, αἵ γε γλιχόμεναι διατελοῦσι τὴν πολυτελεῖαν τῶν
ματιῶν ἕκ γὰρ τούτων, ὀρθῶς ἔφη φιλόσοφος τις ἐκ τῶν ἡμε-

τέρων προγόνων, ἐκ τῶν γυναικῶν ὤλετο κόσμος μέγας· ὅτι δὲ ταῦτ' ἀληθῆ οὐκ ὀλίγους οἶός τε εἰμι ἀγαγεῖν μάρτυρας Ἑλληνας τε καὶ ξένους· ἐκτὸς τῶν ἐθαδῶν τοῦ δοῦναι ἰσοθέους τιμὰς ταῖς αὐτῶν γυναίξει καὶ ταῦτα τὴν πρωτοκαθεδρίαν· ἐκτὸς τούτων, φημί, τῶν ἀντιβαινόντων εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ δημιουργοῦ Θεοῦ λέγοντος: ἐν λύπαις τέξῃ τέκνα, καὶ πρὸς τὸν ἄνδρα σου ἢ ἀποστροφή σου, καὶ αὐτὸς σοῦ κυριεύσει· καὶ τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ διδασκάλου τῶν ἐθνῶν θείου Παύλου λέγοντος: αἱ δὲ γυναῖκες ὑποτάσσεσθε τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ὡς τῷ Κυρίῳ· ὅτι ὁ ἀνὴρ κεφαλή ἐστι τῆς γυναίκος· ἢ δὲ γυνή, ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα. Πρὸς τοῖς δε καὶ τῇ γνώμῃ τοῦ φιλοσόφου Ἑλληνικὸς λέγοντος· «Ἴστοι γυναικῶν ἔργα, οὐκ ἐκκλησίου».

Οὔτε τὸ φρονεῖν, ὡ Ἠπειρώται, οὔτε τὸ ζηλοτυπεῖν· ταῦτα γὰρ ἐφεδρεύοντα τινάττει καὶ κυκᾷ τὴν γνώμην· οὔτε τὸ φιλέχθως ἔχειν με πρὸς νέους ὁμογενεῖς καὶ ὁμοθρήσκους, οὔτε ἀπέχθεια πρὸς τὴν μάθησιν, ἀπαγε! ἀναγκάζουσί με λέγειν ταῦτα· καὶ λόγους οὐ θωπευτικοῖς καὶ μειλιχίοις, ἀλλὰ δριμύτητι καὶ πικρῇ ἀνάπλευα χρώμενον καὶ δικαίως αἰτοῦντα, παρ' ὧν δεῖ, τῶν ἐκ τῆς στυγεράς ἀσεβείας προερχομένων ἐν τῇ κοινωσίᾳ δεινῶν, ἀπαλλαγὴν ἀμεληστὴ καὶ τελείαν κάθαρσιν ἀπὸ τοῦ φθοροποιῦ μιάσματος· οὐ ταῦτα φημί. Ἀλλὰ λεκτέον μετὰ παρήσσιας ἀνυποκρίτου τ' ἀληθῆ καὶ τὰ τῇ πατρίδι ξυμφορα. Τὸ μὲν ἢ ἀγανάκτησις, τὸ δὲ ἢ λύπη· ἀγανάκτησις μὲν ὅτι οἱ νέοι μόλις γευθέντες ἄκρω τοῦ δακτύλου τῶν τῆς παιδείας ναμάτων κατέχονται κακῆ μοίρᾳ ὑπὸ τύφου· γίνονται ἀσεβεῖς τὰ θεῖα, ἐπιλήσμονες τῶν χριστιανικῶν καθηκόντων· γίνονται ὡς ὑπεναντίοι καὶ ὅλως ἀλλότριοι· εἰ γὰρ ἦσαν ἐξ ἡμῶν, μεμενέκεισαν ἂν μετ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα γνωσθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐξ ἡμῶν, ἀλλότρια ἔχουσι φρονήματα· βῆμα γὰρ ποδῶς καὶ γέλως ὀδόντων ἀναγγέλλει τὰ περὶ αὐτῶν, κατὰ τὸν Σολομῶντα· ῥαστώνη δὲ συνεχόμενοι, καὶ ὡς ὑπὸ δαίμονός του πεπδημένοι, οἱ ἀλιτήριοι εἰς καθ' ἑαυτοῦ Θεοῦ ζῶντος ἵεναι οὐ βούλονται· οὔτε προῖ καὶ ὄψε προσεύχονται, οὔτε τὰ ἱερά καὶ νόμιμα ἐκτελοῦσιν, ἀλλ' εἰσὶν ὅλως ἀμέριμοι, κρυεροὶ, ἀναίσθητοι. Αὐπὴ

δὲ ἀπαραμύθητος ὅτι καταστρέφονται ἄρδην ὁμογενῶν ἐν Ἠπειρῷ οἰκογένειαί, καὶ ἐρημοῦνται οἴκοι, καὶ ἐν ταῖς ἐπαύλεσιν οὐκ ἔστιν ὁ οἰκῶν· ἀντὶ δὲ ἄσματος τῆς ἀλεκτοριδος ἀκούονται θωδὸς ὑλαγμοὶ καὶ κοράκων κρωγμοὶ, ἀπαίσια, κατὰ τοὺς ἐπωδοὺς, προοικωνίζοντων· ἢ οὐκ ἂν σιωπήσαιμι τ' ἀληθές· γυναικὸς οἰμωγῆ, κλαιούσης, μεγάλη τῇ φωνῇ, ὡς ἔθος παρ' ἡμῖν, [ὡς ἄλλη Ῥαχὴλ τὰ τέκνα] διὰ τὴν στέρησιν καὶ ἀχαριστίαν τῶν τέκνων καὶ τὰνδρὸς αὐτῆς πρὸ πολλῶν χρόνων ἀποδημούντων εἰς ἀλλοδαπὴν, καὶ παλινσοστὴν οὐ βουλομένων. Μάτην οὖν καὶ διακενῆς ὁμογενεῖς τινες ἐν Ἠπειρῷ δαπανῶσι τὰς περιουσίας αὐτῶν, καὶ τὰ ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ καὶ κινδύνῳ ὑπὸ τῶν φιλοπόγῳ καὶ ἀγαθῶν συλλεγέντα πέμπονται δαφυλῶς πρὸς διατήρησιν τῶν τέκνων αὐτῶν, δαπανῶνται ἀδρῶς εἰς ἔργα μὲν καὶ γυμνάσματα ἀξίεπαινα παρὰ τοῖς λεγομένοις ἐλευθέροις, εἰς ἔργα δὲ μώμου καὶ κατακρίσεως ἀξια παρὰ τοῖς νοῦν ἔχουσι· πῶς γὰρ οὐ; Ἄστραπόμορφος τις φοιτητῆς τοῦ πανεπιστημίου πολυτελέστατον ἀμπεχόμενος ἔσθημα, διπλᾶ δὲ σανδάλια, Βυζαντίων ἔθει, ὡσανεὶ τετραποδιστὶ ἐβάδιζε φέρων, καὶ ταῦτα στίλβοντα καὶ πολυδάπανα, τῆς τούτου δυσήνου μητρὸς ἀνυποδότηου οὔσης, καὶ τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἐπιτηδείων ὅλως ἀμοιρούσης, πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν δὲ διοπτρα ἔχων, ὅπως φαίνοιτο ὅτι διπλοῦν ὄρωσιν οἱ μαθόντες γράμματα κατὰ τὸ γυναικῶν· τῆς δὲ ὀράσεως ἕνεκα τοῦ ἐν θεάτρῳ γνόφου καὶ τῆς τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέως πλησμονῆς καὶ νόσου ἐρεθισμένης οὔσης, πῆριξ δὲ τοῦ αὐχένος ἄλυσιν χρυσοῦν ἔχων, ἐξ ἧς χρυσοῦν κρέματα ὠρολόγιον· τῆς τεξάσης αὐτὸν ὀλοφυρομένης μητρὸς καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ ἀνηλικῶν ἐτι διατελούντων, λιμῶν τηκομένων, ὡς φανερόν, ἐν χερσὶ δ' ἔχων χειρίδας καὶ ῥάβδον, τὴν κόμην δὲ βουτύρῳ ἀλείφων κατὰ κόρον, ἀρώμασί τε ποικίλοις κοσμῶν αὐτὴν, ἦν ψυχρῷ ὕδατι πᾶσαν πρωΐαν, καὶ ταῦτα ἐν ὥρᾳ χειμερίῳ, πλύνει καὶ καταβρέχει· [ὡς δὲ μοι δοκεῖ ταῦτα ἐστὶ τὰ αἰτιχά. Τῆς παρεγκρανίτιδος τοῦ φοιτητοῦ καὶ τῆς τραχειᾶς μήνηγος, [dure mēre] ὑπὸ τῶν παθῶν φλεγμαινουσῶν, τοῦ δὲ κρανίου σὺν τῷ ἐπιλοιπῷ σώματι παρανάλωμα γενέ-

σθαι μέλλοντος τῆς παθήσεως, [ὡς εἰώθασι λέγειν οἱ νῦν ἰατροί], οὐχὶ δὲ τοῦ πάθους· ψυχροὶ ὕδασι καταβρέχουσιν οἱ Τιθωνοῦ καὶ Μαθουσαλά ἔτη βιώναι ἐλπίζοντες· τοῦθ' ὅπερ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οὐδόλως ἐν χρήσει εἶποτε· δι' αὐτοῖς ἐγκέφαλός τε ἢ παρεγκεφαλὶς φλογίζοιτο, κατεπραῦνετο φλεγμονή καὶ ἐσθύνετο παραυτίκα τῆ τε μελέτῃ τοῦ θανάτου, τῆ τε ἀναμνήσει τῆς φιλοσοφίας· τοιοῦτός τις, φημί, παριστανόμενος ὁ ῥήθεις, κλονίζει τὰς ἀγαθὰς τῶν ἀπλουστέρων πεποιθήσεις περὶ τῶν γραμμάτων. Ὡσπερ δὲ τὸ σιτηλιτεῦσιν καὶ στιγματίζειν τὸ δυσσεβῆς, τὸ πονηρὸν, καὶ τὸν τύπον ἀνεμωλίων τινῶν, οὕτω καὶ τὸ στεφάνους πλέκεν ἐγκωμίων, σέβειν τε καὶ εὐφημεῖν τὴν πρὸς τὰ ἱερά εὐσεβείαν, τὸ πρόθυμον πρὸς τὰ κοινωφελῆ ἔργα, καὶ τὸν ἐνθέρμον πρὸς τὰς μούσας ζῆλον τῶν εὐκλεῶν ἐμογενῶν, δίκαιον καὶ πρέπον οἶομαι. Πλὴν τῶν ἐν Κεστορατῶν ἀξιολόγων ζωγραφῶν ἐκπαιδευτηρίων, ἣ σχολαρχεῖ ἐπαξίως ὁ ἐκ Σωπικῆς τῆς Ἠπείρου Ἀθανάσιος τοῦπίκην Οἰκονομίδης, ὁ ἠθῶν χρηστότητι πεπροικισμένος καὶ τῆς τε ἔσω καὶ τῆς θύραθεν παιδείας κάτοχος· πλὴν τούτων τῶν ὑπὲρ πατρίδος ἀγαθοῦργημάτων, ἰδοὺ καὶ ἕτερον εὐεργέτημα, ὅπερ ἄρτι δεδήλωκεν ὁ εὐκλεῆς τῆς Ἠπείρου γόνος, Ἐξοχ. Χρηστᾶκης Ζωγράφος.

Ἐν τῇ πόλει Ἀντιγόνης, ἣν τήμερον Ἀργυροκάστρον ὀνομάζουσι, ἀμοιρούση σχολῆς τῶν τῆς πατρίδος θυγατέρων, ὧν οἱ πατέρες ἀξυμφορον καὶ ὄλως ἀνωφελῆ τὴν ἐκπαίδευσιν ἠγοῦντο· καὶ ἐν τῇ πόλει, φημί, ταύτῃ, τοῦ φιλομούσου ἀρχιερέως ἡμῶν κινουόντος πάντα λίθον, ὁ Ἐξ. Χρηστᾶκης Ζωγράφος τὸ φιλόμουσον καὶ φιλογενὲς ἐδήλωσεν, ὑπισχνόμενος δοῦναι ἐνιαυσίως λίρας πεντήκοντα ἀριθ 50 δίδακτρα τῆς διδασκάλου τοῦ ἐν Ἀργυροκάστρῳ παρβεναγωγείου· ἐνθα γυμνάζονται εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, εἰς τὴν γραφὴν, εἰς τὴν ἀριθμῆσιν καὶ χειροτεχνήματα τῶν τε ὁμογενῶν τῶν τε Ὀθωμανῶν τὰ κοράσια. Τοιούτων οὖν τεκμηρίων φιλομουσίας δηλωθέντων τρανῶς ἐν Ἠπείρῳ ὑπὸ τῆς ἀειμνήστου Ζωσιμαίας ἀδελφότητος καὶ ὑπὸ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει συστάντος Ἠπειρωτικοῦ Συλλόγου, ἀνωφελῆ

ἐστὶν ἢ τῶν παιδῶν ἡμῶν ἀποδημία, μικρῶν ἔτι ὄντων εἰς γῆν ἀλλοτρίαν ἐκπαίδευσέως χάριν· ὅπου ὁ καρπός, ὡς εἴρηται, πικρίας οὐκ ἄμικτος, ἔστιν ὅτε καὶ νοσήματος· ὑπὸ δὲ τὴν κηδεμονίαν καὶ ἐπαγρύπνησιν διατελούντων τῶν ἐν Ἠπείρῳ φροντιστηρίων τούτων, τῆς ἀγιωτάτης τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, τῆς διοικήσεως τὴν δλκάδα τοῦ ἡμετέρου ἔθνους, οὐδεὶς λύκος ἐκ τῆς δύσεως δυνήθησεται εἰσελθεῖν εἰς τὴν μάνδραν, τοῦ θύσαι καὶ ἀπωλέσαι τὸ τοῦ θεανθρώπου Ἰησοῦ ποιμνιον· τελευταία ὑπὸ τῆς φιλοστόργου μητρὸς ποδηγετουμένη, προστάτου τῆς παιδείας, εὐεργέτου πατρίδος τε καὶ ἔθνους εὐμοιροῦσα, θάρσει, ὦ νεολαία, ὅτι ὁ πούς σου οὐ μὴ προσκόψῃ· ἐὰν γὰρ κάθῃ, ἄφοβος ἔσῃ· ἐὰν δὲ καθεύδῃς, ἡδέως ὑπνώσεις· καὶ οὐ φοβηθήσῃ πτόνησιν ἐπελθοῦσαν, οὐδὲ ὀρμάς ἀσεβῶν ἐπερχομένας.

ΣΥΛΛΟΓΗ

ΛΕΞΕΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ἐν χρήσει παρὰ τοῖς λαλοῦσι τανῦν τὴν Ἀλβανικὴν, ἢ Σκηπεταρικὴν γλῶσσαν ἐν τε τῇ Ἑπιείρῳ, ἐν τε τῇ Ἑλλάδι καὶ ἀλλαχοῦ. Ἐγράφησαν δὲ ὡς ψυχαγωγήματα τοῖς φιλομούσοις Ἑπιερώταις, τοῖς σπουδάζουσι τὴν Λατινικὴν γλῶσσαν.

ΥΜΘ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΒΑΙΑ, ἱατροῦ Ἑπιερώτου.

palam facio	προφαίνω, δῆλον ποιῶ	bála fákesa
placet mihi ludere	ἀρέσκει μοι παίζειν	meplekén te lioss
rapio	ἀφαρπάζω	rembéi
restringo	καταστέλλω	strenghoi
rotula	τροχίσκος	rótula
similo	δμοιῶ-ῶ	sembelí
surgo de nocte	νυκτηγρετέω	ungré nàtene
ululatus	ὀλολυγμός	uleràture
fulguro	ἀπαστρέπτω	flakeròì
gaudeo	ἡδομαι, χαίρω	ghesòì
genu	γόνυ	geùnghe
facie virili	ἀβρενωπός	lake bouiri
ebullio	ἀναζέω	evelòì
diligo	στέργω, ἀγαπῶ	dilighiàr
digitis attingere	δακτύλοις ἄπτεσθαι	me ghistir eghét
dextra	ἡ δεξιὰ	ediàthta
desidero	ὀρέγομαι, ἱμείρομαι	dechéroì

dentés canum	κυνόδοντες	déme è kénit
lavatio, lavare	λουσίς	te liáro
laudare	ἐγκωμιάζειν	ἐπαινέτω
levis	ἄσπαρης	léhete
scabies	ψωρίασις	tzébea
scintilla	σπινθήρ-ῆρος	tzikendi
scipio	σκῆπτρον, βακτηρία	scop
scrophia	γρομφάς	scrófa
stratum	στρωμνή	stróma
strangulo	ἄγχω τινά	strangulis
deamo	ὑπερφιλέω-ῶ	doúame
palma	θέναρ καὶ παλάμη	palámba
pulex, is	ψύλλα, ης, ὁ ψύλλος	plésti
rado	ξυράω	ruai
scobs	ρίνισμα, περίζημα	tsópa
tempora	κρόσσος	témbla
illino	ἐπιχρίω, ἐναλίφω	ellien
illaqueo	ἐμπεριβάλλω, παγιδεύω	nde liák
guttur	φάρυγξ	ghússa
falli spe	ψευσθῆναι τῆς ἐλπίδος	fai i sprésses
exaspero	ὀξύω, ἐξαγριαίνω	aspéroi
ervum	ὄροβος	uróni
duritia καὶ durities	σκληρότης	edurúare
dure cervicis vir	ἀνὴρ σκληροτράχηλος	búre svérku dùro
densitas	πυκνότης	déndure
demulceo	καταμελίσσω, θέλω	emeltzói
delibo	ἀπολείω	elepig
deipara	θεοτόκος	perndine béuri
curvitas	καμπυλότης	curbóssure
corpore pulchro	εὐσώματος	kúrm i búkur
sculptura	γλυφῆ	scalissure
scindere arva a-	διαμετῆσαι αὐράς	ciái déne
ratro		
strido	τρίζω	strézit
stupidus, i	ἀνασθητός, ἐμβρόν- τητος	kók stipes
tendere arcum	τόξον ἐντείνεσθαι	tendós árkune
tremo	τρέμω, ταρβέω-ῶ	trémhem
triceps	τρίκεφαλος	trè kók
triduum	τριημέρια	trè dit
tremestris	τρίμηνος	trè mùai

trivium	τρίδος	trè vighia
tumulo	θάπτω, τυμβεύω	tembulói
turpidus	θολερός	turbulúar
turpis	αἰσχρός	túrpi
turpo	αἰσχύνω	turperói
valeo	δυναίω, ισχύειν πλέον	velén
validus	ἀτμώδης	vápa
ver	ἔαρ	véra
verissimile est	εἰκός ἐστι	essembelúar est
veritas	ἀλήθεια	vertéta
vestio	ἱμαίζω, ἐνδύω	véssig
vetero	γηράσκω	vieterón
luxure	χαλᾶν	lechói
virilem aetatem	ἀνδρίζεσθαι	ghet ghiétne e
attingere		búrit
emptus argento	ἀργυρώνητος	emàre me ergént
emulgeo	ἐξαλέγω	emiél
in posterum diem	ἐς αὐριον	dite e pastàime
cepa	κρόμμυον	képa
cera	κηρός	kiriu
centum	ἑκατὸν	kindi
cerassus	κέρασος	kersia
certaminis socius	συναγωνιστής	per kerthare sòk
cingere cingulum	περιβάλλειν, ζωστήρ	tzenghiél?
cito	ταχέως, σπεύδω	tzitò
coccum	κόκκος	kòke
murmuro	γογγύζω	murmuris
muris bonis cin-	εὐτείχης	mùr ighéssure
ctus		
nomen impono	ὀνομαθετέω-ῶ	émeriu evéne
scala	κλίμαξ	skála
spolio vestimentis	ἀφιματώω, ῶ	sbulói te véssurat
sporta	σπυρίς, κόφινος	tzpórta
spuma	ἀφρός	skúma
spumo	ἀφρίάω-ῶ	skumói
sputatio	πτύσις	pestiturite
olera colligere	λαχανίζεσθαι	lákera
viscera, erum	ἔντερα, σπλάγχνα	te véssurat zòrete
vidua	χήρα	evéa
vitis	ἀμπελος	vésti
vagitus	κλαυθουρισμός	vái

trux, cis	ἀποτρόπαιος, φοβερὸς	drek
uro, ussi, urere	κατακαίω	ùra
taedet, taeduit	ἀηδιάζω, δυσαρεστοῦμαι	tendiétet
talis, qualis	τοιούτος, ὁποῖος	itili iketili
puteus, ei	φρέαρ	pussi
puer	παῖς	biri
prosterno	στρώνω, βίπτω κατὰ γῆς	stròì
postea	ὑστερον, μετὰ ταῦτα	pastai
paro	ἐτοιμάζω, κατασκευάζω	bàri, bàì
pario, peperì etc.	γενῶ	bèri
mus	μῦς	mlu
murus	τείχος	mùri
mors	θάνατος	mòrti
musca	μύια	mlsa
mens, tis	νοῦς	mènti
rupes	κρημνὸς, βράχος	ripa
rotundus	στρογγύλος	ròtuli
sanctus	ἅγιος	séighti
ruina	κρημνισμὸς, ἐρείπιον	rovigna
ruo, rui, ruitum	πίπτω	ràame
caput	κεφαλή	kòka
augurium	οἰωνός, σημεῖον	oghùri
proelior, éite prae- lior	μάχομαι	preilùfte
pax, cis	εἰρήνη	pàk
nuptiae	γάμος	nùsse
noctu	νόκτωρ	nàta
nato	κολυμβῶ, πλέω	meunòt
mereo	κερβίζω	màre
medius	μέσος, μεσαῖος	iméssi
lutum, i	πηλὸς, λάσπη	lùtza
integer	ὀλόκληρος, ἀκέραιος	itèri
inquire, ris, ivi, itum.	ἐξετάζω, ἐρευνῶ	ekiròì
inquino	μολύνω, κηλιδῶ	ighien
fundus, i	ἀγρός, τόπος, ὑποστα- τικόν	vénti
folium	φύλλον	fléta
fortis, e	ἀνδρείος	ifonte
flamma	φλόξ	flàka, flàmma
efmina	γυνή	fémèra

fatum, i	τὸ πεπρωμένον, ἡμοῖρα	fàti
excido, cidi, cisum	ἐκτέμνω, ἐκκόπτω	eziai
digitus, i	δάκτυλος	ghlisti
copia, ae	πλήθος, στίφος	kopéa
corvus, i	κόραξ	kòrbi
cognosco, ovi, itum	γνωρίζω	gniòdh
amicus,	φίλος	miku
apertus, i	ἀνοικτός	àpure
spelunka	σπήλαιον	spéla
spiritus, i	πνεῦμα, ἀναπνοή	spirti
sterilis, e	στεῖρος, ἄκαρπος	stérfa
statua, ae	ἄγαλμα, ἀνδριάς	stàti
plus	πλείότερον	plòt
ovum	ὠόν	véa
obruo, ui, rutum	σκαπάζω, παραχώνω	erùai
insula	νῆσος	nissi
judico	κρίνω	jucòh
initium, i	ἀρχή	inissure
hospes, itis	ξένος	ihùai per hosbé- che
fama	φήμη	thàm
familia, ae	οἰκογένεια	familia
erodo, si, sum	κατατρώγω	erùai
daps, dapis	δειπνον	dàrka
decipio, (decipis) epi, eptum	ἀπατῶ	té szpònte ghenièn
decumbo	ἐξαπλόνομαι, κοιτομαι	te cumblissem
debeo	ὀφείλω	dùa
convenio, ventum	συνέρχομαι	kouventòime
conqueror	παραπονοῦμαι	te kiàrete
solvo, lvi, lutum	λύω, ἀναλύω	lissòì
statim	εὐθύς	tziaste
ubertas, atis	εὐφορία, εὐκαρπία	te bérete
venio, véni, ven- tum	ἔρχομαι	vigh
flumen, inis	ποταμὸς	lùmi
damno	βλάπτω, κατακρίνω	dendi
alligo	προσδένω, δένω	lldigh
aegre	χαλεπῶς	iégre
aeneus, a	χάλκινος	éna

aestimo	τιμῶ, ἐκτιμῶ	etzemōi
obfero, obtuli, oblatum	τὸ προσφερόμενον	mblāta
arma, orum	τὰ ὄπλα	arma
aro	ἀροτριῶ, ὀργῶνω	areōi
arrogō	ἰδιοποιούμαι, σφετερίζομαι	erōku
asper	τραχὺς	asperuare
audio	ἀκούω	dighidi
argentum	ἄργυρος	argenti
arcus	τόξον	āreu
frico	ἀνατριβῶ	ferkōi
hospitium	ξένιον κατάλυμα, ξενοδοχεῖον	stepi
greges equorum	ἵπποφάρβια	grēste éúaiet
haedus	ἔριφος	kéetzi
helluor	λαφύσσω, καταπίνω	eliāin
hircinus	τράγιος, τραγικὸς	ertzini
hedera	κισσὸς	hūrethi
hostis	ἐχθρὸς	hasmi
humiliter acta- tem agere	ταπεινῶς πράττεις	léte è hūnghete
idoneus	ἐπιτήδειος, ἱκανὸς	idonatissure
lasso, fatigo	κοπῶ-ῶ, καταπονέω-ῶ	ilissuare
manduco	μασσωμαι, ἐσθίω	mendūkur
invitatus ad nu- ptias	προκληθεὶς εἰς γάμους	ivitiare de müs- sea
directe	ἀπ' εὐθείας, ἰθείως	idrékte
rebello	ἀφηνιάζω	rebelliass
rete	δίκτης, σαγήνη	riéte
locus	τόπος	lōche
diligere deum	ἀγαπᾶ, τὸν Θεὸν	dilighiār perndia
ecce dies veniunt	ἰδοὺ ἡλεύσονται ἡμέραι	eché dite vine
vinum	οἶνος	véra
scribae	γραμματεῖς	scrūan
dona coelestia	δῶρα οὐράνια	dureti ikielit
bibite mulsum	πίνετε εἰνόμελι	pini mūst
tergere	σμήχω, ὀμῆργνυμι	tērri
os, ossis	ὀστοῦν	asta
papavers, is	μήλων, ονος	paparūna
par numero	ἰσάριθμος	par numero

profundum	βῆθος	per fūndi
spathula	σπάθη, σπάθιον	spāteza
sospio	σῶζω, διασώζω	spetōi
sors	κληρὸς, μοῖρα, λαχνός	sorti
vulpes	ἀλώπηξ	dēlpera
usuras solvere	τοὺς τόκους ἀποδοῦναι	usurate lichōn
usurpo	λαμβάνω, χράσομαι- χρῶμαι	zorbā
urina	οὔρος	sūra
erratum	σφάλμα, παράπτωμα	errārete
scapula	ὠμοπλάτη, νῶτον	spātula
affulgeo	ἐπιλάμπω, προστίλβω	flakerit
age	ἄγε, δεῦρο, φέρε	āinde
agrestis	ἄγριος, χωριάτης	lāresse
arvum	ἄρουρα, γεωργία	āra
ebenus	ἔβενος	abanōs
fumus	ὁ καπνός	tiūmi
mola	ὁ μύλος	muliri
plico	πλέκω, πτύσσω	plēx
fraenum madens	χαλινοφόρος	mendūk frécne
masculus, i	ἄρρην	māsculi
maturus	πρώϊμος, ὠραῖος	imāture
mane	πρωί, ἐν τῷ ὄρθρῳ	maghēs
ficus	συκὴ	fiku
trabs	δοκὸς, δοκίς	trāri
serpens, entis	ὄφις	lārperi
violo	βιάζω	viāss
sulfur -ris	θεῖον	sūlfuri
spina	ἄκανθα	spōn
tilia	φίλυρα	blia. liss
camelus	κάμηλος	camila
campana	κώδων	kampāna
calx, calcis	τέτανος	kelkére
nébula	νέφος, νεφέλη	miérgula
missa	λειτουργία	mēssa
beatorum	τῶν εὐλογημένων	bekūarit
solea	ἐμβάς, ἐμβάδος, κρηπὶς	chōla
corpus-oris	σῶμα	kūrmi
sternuto	πταρνύω, πταίρω	chetiture

incito	ἐγκειλεύω, ὀρμάω, ἐ- πείγω	entzitò
foanax	κάμινος	fùra
fibula	πόρπη	sùmbula
fibufo	ἐμπορπάω-ῶ	sumbulòi
buceea, ae	ψωμός	bùka
lima	ρίνη	lima
licitum est	θέμις ἐστί	est lichùare
lepus-oris	λαγώς, ῶ	lèpuri
stupa	ατύπη, ατυπίον	stùpe
superior	ἀνώτερος	issiperi
puella	ἡ κόρη	pièlla
puer	παῖς, παιδίον	birr
porus	πόρος	pòrua
portio	μέρος	pièssa
piscator	ἀλιεύς	piskatori
penna	πτερόν	pénta
musca canina	κυνομουῖα	myse e kenit
cano surdis	κωροῖς λαλῶ	cantòi sùrdit
calceos solvere	ἐμβάδας ἀπολύειν	kàtzele lichòn
camus	κημός	ghèmbi
castanea	κάστανα	kastégna
castellum	φρούριον	kastèlli
bubalus	βουβάλος	bùali
brevis vitæ	βραχύβιος	dite préeri
buxeus	πύξινος	pixari
mensuram ætalis	μέτρον χρόνου	màtur e sètesse
civitas, atis	εἰς τὴν πόλιν	nde kiotét
pulver, eris	κόνις	plùhuri
falsus	ψευδής	falso
scriptura	γραφή	te scrùare
nepos, otis	ἀπόγονος	nìpi
saccharum	ζάκχαρις	zàchar
sapo	σάπων	sapùn
salix, icis	λίθα	sèlku
terræ motus	σεισμός	termèti
lana	ἔριον	lèchi
cubitus	πῆχυς	kùuti
illuminatus	πεφωτισμένος	ilàmure
compingo	πηγύω	epixur

paterfamilias	οἰκοδεσπότης	babà i famighess
exuvie serpentis	σύφαρ, ατος, τὸ	etzvèssur e ghiàr- perit
faciem pulchram	εὐὼψ, καὶ εὐωπὸς	fàke é bùkure
fabula	μῦθος, λόγος	fialia
extendo	ἐκτείνω	étendòs
luctatio	παλαίω	leuftòsse
in luctu est	ἄρει πένθος	nde lòt èste
lues	λύμη, φθορά	liùtza
lumen accendere	φλέγειν φέγγος	tzèle ziàre
luna	σελήνη	hàna
lucrones	λίχνος, λαίμαργοι	limàxur
lulus et jocus	ἐψία, ας ἡ	lòdra
luceus	πηλώδης	ilùtresse
anguilla	ἔγγελος -υος	ghiàlia
ineo	εἰσέρχομαι	hùine
fovea	βόθρος, τάφος	véra
fores	θυρίδες	vóreza
furca	δίκρανον	fùrka
cicala	τέττις-ίγος	ghikàla
cibus	σίτος	tziòpa
cicer	ἐρέβινθος	kikera
cicatrix	οὐλή	drèghesa
cubo	κοιμάομαι -ῶμαι,	kumbissem
cuculus	κόκκυξ -ίγος	kùkua
cureubita	κολοκύνθη	kunkuli
esuriens	πεινάων, ὠντος	iuriture
evangelium	εὐαγγέλιον	Unghili
coxa	ἰσχίον, μηρῶν	kòfcha
coufinis	μεθύρις	kufine
condensus	πυκνός	idénduri
compactio	σύμπηξις	impixure
torreo	ξηραίνω	téere
draco	δράκων	dragòni
ejuro	ἐξομνύω	perghurò
drachma	δραχμή	drehèmi
dumetum	ἀκανθών	ghùmòw
duco	ἡγέομαι -οῦμαι, οἴμαι	dùkeete
mamma	μαστός, θηλή	mamma
malus	μηλέα	mòla

malva	μαλάχη	molôha
malum	μήλον	môla
raphanus	ράφανος, και ραφανίς	repâne
sica	ξίφος, κούπης-ίδος	thika
singulto	λύζω, ψυχροβραγέω-ω	singultzim
par calceorum	ζεῦγος ἐμβάδων	pàra káltze
coccinea vestis	κόκκινος χιτῶν	te kúke véchure
clavis	κλείς-ειδός	kiützi
coccum	κόκκος	kòke
tingo, xi, ctum.	βίβω	teghiuen
tingere		
clyster	κλυστήρ	glystiri
cune	κοιτίς-ίδος, σπάργανον	kúna
cupa	κύπελλον	kúpa
mandragoras	μανδραγόρας	materg'hôra
crucio	ἀνιάω-ω, θασανίζω	krukiás
creo	δημιουργῶ, κρίζω, ἀ- ναδείκνυμι	keerèn
deripio	ἀφαρπάζω	terembèn.
derodo	καταδιερώσκω	terítane
derogo	ἀφαιρῶ	te zòku
sella	καθέδρα, ἔδρα	chália
væ	οἶμοι	vai vae l
super monten o- liveti	ἐπὶ ὄρους τῶν ἐλαιῶν	siper malit ulighet
rex, imperator	βασιλεὺς, αὐτοκράτωρ	'mperèti
secundum	ὡπερ, καθ' ἕπερ	sicúntre
matrix, uterus	μήτρα	mitreza
panis rotundus	κόλλιξ-κος, ὁ	culiatze
communio	κοινωνία	kunghôï
ingressus sum	ἦλθον	ingretziare
post me venire	κατόπιν ἐμοῦ ἔλθειν	pas mùa viðn
judicare	δικάζεσθαι	gbiukòni

Per Dominum nostrum J. Christum, qui venturus est
judicare vivos et mortuos.

Per per Dine tène Zóne Kristne ke to te ghikòie te
ghialet et te dékurite.

sancta trinitas	ἅγια τριάς	sène triáda
baptismum	βάπτισμα	baghesim

columba	περιστέρα	pelumba
mustela	γαλή, ἡς	mátzea
mustaceum	μουστάκιον	mustake
mel- is	μέλι- ιτος	miálte
ingemo	στένω, ἀχθομαι	ghemôï
lanio	κρεουργῶ, σπαράττω	lianisse
gener- is	γαμβρός	dénteri
socer	πενθερός	crúscu
socrus	πενθερά, ἑυρά	crúscu, viðehera
hyems, hyematio	χειμῶν- ὠνος, παρα- χειμασία.	himetzúare
gurgulio	γαργαρέων- ὠνος	gargarissure
gibbus, gibbosus	κυρτός, κυφός	gibbóssure
triticum	πυρὸς σίτος	tritikôï
flamma, facula	πυρὸς	prúss
ledo	βλάβπτω	lendò
lambas	λαμπάς, δαλός	lambáda
sanitas- atis	ὕγια	sandéti
memoria	ἐνθύμησις	méntia
super aquas	ἐπὶ τῶν ὑδάτων	siper úiravet
suspice	ἀντιλαβοῦ	espetéu
oratio- onis	εὐχή	urátesse
templum- i	ναός	témplua
mortificatio	νέκρωσις	mortiássure
de superna pace	τῆς ἀνωθεν εἰρήνης	pák issipere
veterem	παλαιὸν	iviétere
discite	μάθετε	te diche
satis	ἄρκετὰ	sàdo
erue nos	ῥῦσαι ἡμᾶς	zúaina néve
calamitas- atis	δυστυχία	kalamiste
ubi est ?	ποῦ ἔστιν;	kú éste
praeter- tris	ὁ ἱερεὺς	prifti
diaconus	ὁ διάκονος	diáku
piger	ὀκνηρὸς	imbire
Pictus	ζωγραφούμενος	piklúare mé pica
perplexus	ἄπορος, ἀμήχανος	impléxure
sibilo	συσφύτω	vechelôï
decurtator	κολοβωτὸς, τοῦ	inseurtúare
suo sino	λαγόνων σου	ghitae
producit	ἀνατέλλει	predúket

vias	αὐλακας	vighiat
angustia	στένωσις	eghùstene
fulcis	ὕποστρηζων	furkasa
erige eum	ἐξέγειρον αὐτὸν	erite atè
stratum	κλίνη	stràti
invocavero te	ἐπικαλέσομαί σοι	te ftòine
qui insufflasti	ὁ ἐμφυσήσας εἰς	eus est ifrùtere
medelam	θεραπείαν	medèt
agua benedicta	ἁγιασμὸς	inghe bekiàre
delicta deleas	τὰ παραπτώματα ἐξα- λείψης	re léche
sacerdote	ἱερεὺς	zòti tòto
passus est	πέποιθε	pessòi
exemplum	παράδειγμα	xombla
columna	στύλος	kolóna
der	θήρ -ηρός	dér
axilla	μασχάλη	siétulla
condere satanam	σύντριψον τὸν σατανᾶν	ndrússe chéitane
afacie inimici	ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ	ghà fàke e armi- kut
in luctam	εἰς πόλεμον	liúfte
indulgentia	ἀφείσιμον	indéghien, indelén
colyba	κόλυβα	kolyvete
aude somnum	πρὸ τοῦ ὑπνώσαι	ghiiùmi
vindemia	τρύγη, τρυγητός	te viélete
caseum	τυρόν	ghisa
caula	ἔπαυλις, αὐλή μάνδρας	avlia
magna quadra- gesima	μεγάλη τεσσαρακοστή	krèsmè e màde
culmen- inis	στέγη -ης	kùlmi stepisse.
carpo, decerpo	ἀμύττω, ἐκδρέπω	draperòi
hodie	σήμερον	quète dite, sòt
merula	κόσσυφος	meléngnia
cantu excito	ἐγείρω τῇ φωνῇ	etziòt càngheue
glandula	ἀδὴν -ένος	ghindera
alapa	κόλαρος, κόνδυλος	lápka
constatim	παραχρῆμα, εὐθύς, ἄ- φασ	kéte tziàste
status rectus cor- poris	ὀρθίστασις	stàt i drék i kùr- mit

contages	συναφή	tenghàre
auditu valens	ὀξύκοος	velén te dighiùare
aquosus	ὕδατώδης	iùisme
vafer valfris	κερδαλαῖος, ταλαίπωρος	ivàrferi
contra	ἐναντίον	kòntra
curtus- i	κολοβός, βραχύς	iscùrtere
gemitus magnus	πολυστενακτός βίλος	ghième màthi
exactus	ἀκριβής, σῶος	issàcte
scopulus- i	σκόπελος	skémbi
scamnum- i	βάθρον	skamni
proditus- i	προδότης	prodòti
excutio	ἐκσειώ, ἐκτινάσσω	esciùdi
exurdo	ἐκκωφόω -ῶ	surdòn
extrudo	ἐξωθέω τινά	estiùti
fascino	γοητεύω, βασκαίνω	bén ndé sùu
selectus	ἐκλογή	etziédure
praeda, spoliium	λάσ, ληστεύω	préa, te sbuliàre
lecythus	λήκυθος	liaghen
ambulla ozearia		àmbule è vàiit
stoice, stuiicus	σιτωϊκῶς, σιωϊκός	stòiko
stola	στολή	stolia
hinnit	χρεμετίζει	highelit
noverca	μητρειά	gnierka
schola	σχολεῖον	skolia
percollo, as, are	διυλίζω, διηθέω	kulòi
peculiatius	ἰδιοτροπῶς, ἰδίως κτλ.	peculirate
paucitas	ὀλιγότης	te pàkte
paucus	παῦρος, ὀλίγος	pàkete
obsolvo	περιέλττω, περικα- λύπτω	pestiél
basio, osculor	φιλέω τινά	pùthe
serra	πρίων -ονος	sàrra
sero	βραδέως, ὑψέ	sièle
venire sero	χρονίζειν	vien sièle
cupressus	κυπάρισσος	kìparissi
jugarius	γηπόνος, ζευγηλάτης	i ughàrit
ascio, id est, as- cia caedo	πελεκίζω	hàchera tziàn
asitus- i	ἄϊστρος	zàghali
diabolus- i	διάβολος	diàli

disco sero	ὄψιμαθέω - ὦ	te diche sièle
ursus- i	ἄρκτος	ariùche
balare oves	μηκάσσαι τὰ πρόβατα	belässene
consumuntur	διατηκόμενοι	i semùrturi
cogitatio	διανόησις	kuitòi
post lungum	μετὰ χρόνον μακρόν	pas liàrghi kòthe
tempus		
simulacrum	εἰκών	sembèlùere
ruscus	φυτόν τι	rùsculi
moschus	μόσχος	mòschua
spongia	σπόγγος	sfunghàri
thus- uris	λίθανον	thym-ïàma
trium vir	εἷς τριῶν ἀνδρῶν	trè bùra
tangere	ἐγγίζω, ψάω	teghèt
moereo- ui	λυποῦμαι	imièri
elanqui	ἡσθένηκα	ileghòi
capus, vel capo-	ἀλεκτρυῶν -όνος	kapòchi
onis		
capistrum, i	κημός	ghémbi
summus	πλεῖστος	sùmme
bracca	περισκέλις	bréka
linum	λίναριον	linàr
margarita	μαργαρίτης	margharitàr
massa	πλήθος	màza
càpra	αἶξ	kèetzi, càpra
viam aperio	πορίζω	hàp vighe
sylva	ὄλη, ὄρυμός	pili
syrra	σύρμα	syrra
chasma	χάσμα- ατος	hàsme
fonticulus	πηγῆδιον	fundanèlla
sagino	σιτίζω, σιτεύω	taghiss
sagilla	τόξευμα, ὀστῶδες	: aítne
vilis	φθούλος, εὐωνος	ilìk
levitas- atis	κουφότης	ilèhete
immunis	ὠμός, ἀνους	immàre
collare	κρίκος, δέσμα	kollàni
zygis	ζυγίς	zighi
ambar	μοσχλός	hambar
amens- entis	ἄνους, ἄφρων	pa mènτε
sonus	ψόφος, ψοφέω	zèene

ædes -dium	αἶκος, αὐλή	òda
musca canina	κρότων -ωνος, ὀ	kapùcha
bulbulcus -i	βουκόλος, βροχάτης	bùiku
abacus -i	πίδατον, ἄβαξ	tabàki
nomæ	νομή	noméa
libra	στάθμη	litra
surus -i	πειρασμός, βίσανος	seréti
cuminum	κύμινον	kimino
barba	πάππος	barba
cadus -i	κάδος, σκύφος	kàde
blasus	βλαισός, τραυλός	bèlberè
propinquo	ἐγγίζω	perpiko
scrobs	βέθρος, βέθρος	grops, ἡ gròpe
balbuties	τραυλότης, ψέλλισμα.	belbessòn
bàlneum	λουτρὸν	bàgno
vinum mentem	οἶνος νοῦν θαλοῖ.	véra mènτε tru-
turbarit		bulòn
diremere montes	ἀνατρέπειν τὰ ὄρη	deremòi
arrhabo	ἀρραβῶν, ὠνος	arravóna
asparagus -i	ἀσπάραγος	sprìngha
premortuus,	προφθίμενος	permòrture
materfamilia	μήτηρ οἰκογενεῶς	mémceefemighesse
cœtus	ὁμήγυρις	céta
charta, papyrum	πάπυρος	kàrta
obliquus	σκολιός	ilique
æstimo	τίω, τιμάω -ῶ	étzmòn, etimissa
exuro	φλογίζω	ndésnre
timeo	φοβοῦμαι	trémben
præcox	πρώτιμος, πρώτος	pùre kòthe
sales	οκύμματα	chiàrete
sodes	ὦ τὰν	ò zòt, ò mik
bullà	πέμφυξ	pùlla
procella	θύελλα, καταγιγίς	brécheri
cella	ἀποθήκη, ταμείον	kiliari
amditus	περίβολος, κύκλος	enbultere
postremo	τελευταῖον	pastàime
privignus	πρόγονος	prìnghete
mallo	ἐπιθυμῶ, θέλω	me viòn màl
glocito	κακκάξω κακκαβίζω	klotzit
perjur o	ἐπιτορκέω -ῶ.	pergherò

tentorium cruciatius	σκηνή βίσανος, ἀλγηδών -όνος	tenta krukiàs
creditor decedere bravium prodest fenestra sporta cateris datum est nosce. educio centurio vade e veni fascio adesurio	χρήστης, δικαστής ἀπαλλάττεσθαι τὸ εὖ γε ὠρελεῖ θυρίς σπυρῖς -ίδος, σαργάνη ἄλλοις δέδοται γινώ- σκειν ἐξάγω ἐκατόνταρχος ἕπαγε καὶ ἔλα σπαργανώ -ῶ βουλιμάω -ῶ, βουλι- μώτω	kreditōri dēs brāvone imprōtho feghiistr spōrta te tiērete este dē- nure te ghiōhene eduk, edeftōn kēndissi hāide et hīa faskiōsse dēs urīe
dēbilito	ἐξασθενώ -ῶ, ἐξασθε- νίζω	dobetōi
eunabula emolumentum gremium dijudicandi	σπάργανα ὠρέλιμον κόλπος τοῦ νοσήματος διά- κρισις	te cunalis emulaime ghiri dite e ghekimit
coccinum arena signum aperte cognoscis me ? lavaerum fugiunt guttur nepos vituli cera linquescens adhaesit tabula afflatu eorum pateo -es partite	φοινικοῦν ἄμμος δειγμα τρανώς, φανερά γνωρίζεις με; λουτρὸν φεύγουν λάρυγγι ἐγγονος μόσχος κηρὸς τηκόμενος κεκόλληται σανίδιον ὅπ' αὐτῶν φυσιωθέντες φαίνομαι μεμερισμένος	kūke reūra seunōn seighe hāpete me ghiēh mūa? te liārete frūiene gōūcha nīpi βίτζε κηρὶ ilenghezūare ukolis ndēssi petāvra friūtere pāte partida

posthumus poples	ὀψίγονος ἢ ἱγνύα, ἱγνύς -ύος ὁ	ipastāime pūlpe ecāmbesse
in inquinibus pervado brassica capallus -i camero canalis canatim, ad si- militudinem canis	εἰς τοὺς βουθῶνας διαβαίνω κράμβη ἵππος καμαρόω -ῶ σωλήν, σωλήνος δίκην κυνός	ndi ghendera per vature ghāsca κάλλι camarōs canali sī kēni sembella
salicetum minsalia canistrum pugillus erue potus -us afflatus -us buccis cibum lotium -ii pecudes foeditas -atis coxis genna pro- xima sunt	ἱτειών -ῶνος ὁ δὲθνια τραπέζης κοινίσκια δράξ, δρακός ῤ-σαι πόσις, ποτόν φύσημα, ἀήρ γνάθων σίτος, ἄρτος τὸ οὖρον, καὶ ὁ οὖρος ἱερεῖα, σφάγια ἀισχυρῆτης, δυσσομέτα	sēkete messāla è sufrāsse kaniske punghiste rūaī te pirete te frūrete hultzī tzōpe būke bacetia, bagheti fēindete kōfesse prāne ghūniēt sīno gūmze ezghūare zēene, zēere garris garrissīgyn kinγke μούσας pōst, pōste paitōime te pactōssure per culōte enzier κεστέλλι būik κουνάτα ezγυάte
angustia excubare sonus -i garrio in garritu avium cingere pessum paciscor pactum -i pebulalum exire castellum- i bijugos cognata excitatus sum	στενοχωρία γρηγορεῖν ἤχος, φωνή φλυαρέω -ῶ, ληρῶ ἐν ὀρνίθων κλαγγαῖς ζωννύειν κάτω συμφωνῶ μετὰ τινος συμβόλαιον, συνθήκη ἐξάγειν πρὸς νομάς φερούριον μῶνυχας ἵππους ὁμογενῆ ἐξανέστην	

Quid tempus to- rimus?	τίς ἡ διατριβή;	que te rime?
scalmus	κωπητήρ-ἦρος σκαλμός	scarmōi, druri
scala navis	ἀνοβάθρα	scala e karavit
subito	ἐξαφνης, ἐν ἀκαρσί, εὐθύς	spēito
sibilus -i	βοῖζος	sibilus, verschiém
filia -ae	θυγάτηρ	bilía, μπίγια
eximo	παραλύω, βύω	enzier, esriθ
grunnio	γρυλλίζω	gherniàs
grumus	θρόμβος	grümbe grümbe
calceorum par	ζεύγος ἰμβάδων	nié par calco
stola -ae	ἡ στολή	στολᾶ
alto	ὕψηλόν	λιάρτο
vado -vadum	ὑπαίθρια	βάθη
flagro	ἀνάπτω	φλακκεῖω
inguino, avi atum, are	μολύνω	gniúeī
intentus est	τεντωμένος	ιτεντόσουρ ἔστ.
pertadet debit		περτεντίετ
tæduit, vel æsum est	ἀδημονεῖ	βερταϊδ
pituita -æ	τὸ φλέγμα	πετσιούτᾶ
patumbes -is	περιστερὰ ἀγρία	καλοῦμι
porus -i	ὁ πῶρος	πωρῖ
populus -i	αἴγειρος, λεύκη	πλώπη
porraceus, a, um	πράσινος	πράο πρέστ
posca, poscae	ποσάν, οἶνος	πόσκα καὶ πύζικα
eliquo, avi, atum, are	ἐκτίκω	ιλίκγ
intrudo, si, sum, ere	εἰσωθίω -ῶ	ἐντρούσε
meracus, a, um	ἄριστος	μεράκ
pullus -i	νεοσσός	πούλα
pruna -æ	ἀνθρακιά	προῦσι
demo, empsi emptum, ere	ἀραιῶ	τεμάρ
cosa -æ	μηρὸς	κόψτα καὶ κιοῦτζε
obacero, are	παρνοχλω	οὐδέεσα
palus -udis	τὸ ἔλος	πάλτ βάλτε

portulaka	ἀνδράχνη	βηρτουλάκου
stringosus, a, um	σφιχθεῖς	στρίκ, στρέγκτ
proiude	διὰ τοῦτο	πραντάγῃς
milium -i	ὁ κέχρος	μῆλ
mille	χιλιάς	μιλιγ
rosmarinus		
et rosmaris	λιθανωτῖς	ροσμαρῖ
laqueus -i	βρόχος, παγῖς	làque
ciconia -æ	πελαργός	τσικόνια
hoi.	λοῦ, εἶλοι	χίτι, χίτι
hædulus -i	ἐρίφιον μικρόν	βητούλι
aduncitas -atis	ἡ καμψύτης	idhungt
crucio, avi, atum, are	κράζω ὡς ὁ κήραξ	κλωζίτ
crucio, avi atum, are	σταυρώνω	κρουκιάς
surgia	ἀποστρεψή	emuar γιούργια
valeere	ἀξίζειν, ἐκτιμᾶν	veient
fallax -acis	σφαλερὸς, δολερὸς	φελήκιουρ
fallacia	δολιότης	
ingarius -i	ὁ ζευγηλάτης, ὁ βιώτης	ugàret
stratura -æ	ἡ στρώσις	στρούσαρ
propedium	αὐτίκα, μάλα	βραπατίγ
lilium ii	κρίνον	lulea
limax -cis	κοχλίας	lumak
lima -æ	ἡ βίτη	λίμα
ervi	ὀρόβιον	orovi
vulva, -æ	δελφίς	velâi
caput kudentibus	κεφαλὴν βλάπτειν	λεντόν
accumbo	κατακλινομαι	cumbis
indecorus	αἰσχρὸς, ἀπρεπὴς ἄ- κομψος	idécure
indago, avi, are	ἐξετάζειν, ἰχνεύειν ἢ γρβάζειν	indäg
quirito, avi, a- tum, are	ἐπιεινολογῶμαι	ta feκός
unguentum -i	σχετιάζειν	
lanarius -ii	ἄλειψαρ	τὸ χρῆσμα
languidis -i	ἐριουργὸς ταλασιουργός	λανάρετ
congius, χάα	νωχελής, ἀσθενής	λίγω
	σκεῦος	cussia

conglobatus	συγκεκαμμένος	κούσας, τε κούαρετε
laceratus	ρακωθεις	λιάκερα τὸ φρέμα του
collabesio	λυμαίνομαι	colobäche και κελ- μπάχε
aceratus	ἀχυρώδης	ἔγκερατ
opilio -onis	ὁ ποιμὴν	κοπλι
opimus -i	πιπελής, πλούσιος	ibèche
damnum -i	ἡ βλάβη, ζημιά	dànete
expromo, mpsi	ἐκφέρω, ἐκβάλλω	ἐσπράξι
mptum, ere		
suo, sui, su-	ῥίπτειν	sùre camichene
tum, ere		
statura	μέγεθος, μῆκος	stati
collisus -i	σύγκρουσις δύο τω- μάτων	κολήτουρ
vicanus -i	ὁ κομητής, ὁ ἀγροίκος	vicinia φκίνα
vicatim	κατὰ κώμης	Isiati
ruina -ae	ἐξώλεια, ὄλεθρος	ρβίνια
sindoneebvolutus	σινδόνι ειλίξας	τειλιξ με σεντόν
asputis	ἐμπυασμάτων	τε περτιούτεριε
vapulare	τυπτομένου	λάπ βάπ
propero	ταχύνω	πρεπάρα
basio	φιλῶ	πούθερ, πούσε
catilus	τρούθλιον	κου-ία
screo, screare	ἐξάγω, ἀποχράμπτομαι	κερέν
ambulus	εἰρύη, πλατύς	ἱμπλὸτ
scuto	ὑπερασπίζομαι	σπετόγι
sinape, is και sinap-	σίνηπι -εως	sināpi
ri και sinapis,		
sinapis		
calamarium	καλαμοθήκη	καλαμάρι
caligatio -onis	ἀμβλυωπία	ἐξ οὗ τὸ καλκιάξι
maximates	παξιμάδι	ποξιμάδε
citatim	ὀρμη. ἰλὸς	τζηντούσαρε
desidero, avi, are	ἐπιθυμῶ	desseròn
dicatus,	ἀφροσιω. ἔνος	ἴσως τὸ bes dicat
	ἀνατεθειμένος	
alo, diis, alentibus	θεία, κάκω, θεία	χάλω
caedo	σχίζω	ψαύ.

cujus est haec	τίνος τὸ ἔνδυμα τοῦτο;	ἐκούγι α ἔτε κχιτὸ βέ- σουρι;
vestis;		καλάθε
calathus -i	κάλαθος	ἀγκαρίς
angario, avi, are	ἀγγαρίζω	murga
marcus, a, um	ἀβληχρὸς, να- θρὸς éturdi	
murmur -is	θρυλλός, ψόφος	murmure
ruidus, velruvidus	ἄξεστος, τραγῦς	ruda
ruinosus	πτώσιμος, εὐπτωτος	reignò
ruma	θηλή. μαστὸς	θούμπα
post paucos dies	μετ' ὀλίγας δὲ ἡμέρας	πας πὰ ντίε
expello, ui, sum	ἐξωθεῖν	etspòri
ellere		
poculum -i	κύλιξ -ίκος, ποτήριον	ποκάλε
scirpea -ae		kerpi κέρπ
passio -onis	πάθος	πεσόν
pastomis -idis	ἡ παστομῖς -ιδος	παστούμι
patina -ae	ἡ λοπάς -δος, λεκάνη	budina
calognia	ταλαίπωρος;	καλόνια
camurus, a, um	καμπύλος	καμπούρι
curbé.		
cirnea -ae	οἰνητὸν ἀγγετον	ταινία τζινί
coxa -ae	ἰσχίον	κόψα
ver veris	ἦρ ἦρος, ἄνοιξις	βέρα
zipa -ae	ὄληθ	τιρε
velo, avi	σκέπασμα	ἐξ οὗ τὸ βελέντζα
atum, are		
laganum -i	λάγανον	bignet
lagena -ae	λάγηνος	λεγκέτι
spumet, spumare	ζυμοῦσθαι	σκουμόν
sagitta -ae	τὸ βέλος -ους	saita
Jacculus -i	σακκίον	jacula
quassio, assi	κρούω, τινάσσω	ghàss
atere		
rescissio -onis	ἀκύρωσις	βέν βεαίτ
signator -oris	σφραγιστής	κούσ σενόν μο- χευρδάρ
		βίετερα
vetus -eris	παλαιός, πολυετής	βίεσκουρε
vescuius, a, um	ἄριστος, ἄστροφος	πιπέρι
pipet, eris	πέπερι -εως	

persancte	λθαν ὀγιῶς	μπὲν σάκτε
zinziber -eris	ζιγγίβερις	τζενιτζφιλλ
elido, si, sum ere	ἐκθλίβω, ἐκκρούω	λεντόν
elicio, cui, ci- tum, ere	ἐπιδάγω, ἐκκινῶ	λεσόν
solea -ae	κρηπίς, θάσις	σόλα
pingue, καὶ e, is	πιμαλής	ιρίρε
delibo, avi, atum, are	λείβω, γεύομαι	λιεπιγ
securus -is	ἀξίνη	τζεκούρε
carbasus -i	λινεργός Ισίδος	καναβίτζεη
cupitellumt -i	ἡ κεφαλίς -ίδος	καπιτέλ
capitium i	ἄμπυξ, ἴγος	
capis -idis, ido	ποτήριον	καπετιῶ
fascia -ae	σπάργανον, περιζώσρα	φασικόν
fasculus -i	ὁ φασούλος	φασούλετ
lumbas -adis	λαμπάς -άδος	λαμπάδα
succumbo, ui u- bitum, ere	ἀθυμεῖν	σεμπόν
far -farris,	γενεά	φάρρα
fœniseca	χαρταιόμηξ	φισέκ
obsœvulus,	αἰσχερός, ἄσχημος	châne
dimensio, onis	διαμέτρησης	temassure
classito, us, are	κλαγγάζω	κλοσσέτιγ
guaritas -atis	ἡ ἐμπειρία	νιόνριτ
labrusca -ae	ἀγρίαμπελος	λερούσκατ
perbibo	καταπίνω	περπιγ
vitis	ὁ ὄρχος -ου	σκηνή, τέντα
pergula -ae	καὶ ὁ ὄρχατος -άτου	πέργουλα
perplexor -ari	πιόργουλα	πέργουλα
obex -icis	διαπλέκειν	πάρθη.
subula -ae	ἐμπόδιον	περπιλέξουρ
furnarius -i	ὁ σιγυεύς	οὐβέ, σφινδόνη
turbo -avi a- tum -are	ἀρτοποιός, ἐπνός	subula ;
turtus -iris	ἀρτοποιός, ἐπνός	φουρνάρι
tyrunculus -i	ταράσσω, συγχέω	τερβόν
turbulentus	ἡ τρυγών -όνος	turturi
	πρωτόπειρος	trōka
	ταραχώδης	turpuluar

cicada -ae	ὁ τέτις -ίγος	κικάλα
cujas cujatis	de quel pays, ποδαπός;	ghaha ;
cuculus -i	ὁ κόκκουξ -υγος	κούκουα
cucullus -i	κάλυμμα τῆς κεφαλῆς	κούκουλέτα
exserit	προάγει	ἐντζέρι
altar -aris	βωμός, ἱερόν	ἀλτάρ
ebullio	ἀναβράζω, ἀναφλύω	βελλόν, φλύζω, φλύω
		φλύω
ferra disseco	διαπύρω	μὲ σάρα το τζάγ
floccus -i	κρολίδας	φλόκα
ulcus -eris	ἄλκος	ἐτολέρα
alapam impingere	ραπίζειν τινά	ibiène lapka
socordia -ae	βαθμία, χαυνότης κτλ.	outkórhth
balatus -us	βληχῆ, βλήχημα	πελάςbleguerliturit
barbatus	γενειήτης	βαρβάτ
bardatus	σκαυός	βαρδάκου
gannio	ὀλακτέω -ῶ	γασουίτο
serius	ὀψιμον	σίελε
serobs	ὄρυγμα, βρόθος	ghróps γρόπας
consobrinus	ἀνεψιός	cousserin
cicada minima	καλαμαία	clcade vóghelia
homuncio	ἀνδρίσκος	muccio micciák
cogitatio	ἐπινοήσις	cuítuarit cuíto
exolesco	ἄξετος γίγνομαι	echuáí eskiz
territare	δειματώ -ῶ, δεδίττεται	tridem ἢ trúan
adamo	ὕπερφιλῶ -ῶ	ἐντούαμ
vadum -i	πόρος	bàat
vae	οὐί, οὐαί, φεῦ	οῖ; οῖ, βαί. si βαί, αἰ
vagitus -i	βάβασις -εως, κλαυθμῦ	κλάν βάι-βαίτάν
	ρισμός	
rapide	ὀρητηκίως	ρεμπέν.
excernere	ἐκκρίνειν	entziér
capedo	εὐρυχωρία	hàpete
umbella	σκιάδιον	ὀμπρέλλα
visito	πολλάκις ἐπισκέπτομαι	εσαστόγ
status rectus cor- poris	ὀρθόστασις	stát idrékt i curnit
ludere par impar	ἀρτιάζειν	liot par impar
pannus	βάκος	κάλιο
palustris	ἄλιος, ἐλώδης	πλουίτζ λιούτζ

nosco	γινώσκω, οἶδα	νόχ
scortor	καταπορνεύειν	scerdèn
inquino	μιαίνω, μολύνω	inghùeī, ιγκήν.
integer	ἀφελής, ἀκέραιος	itère
adesurio	βουλιμάζω, βουλιμώτω	desurie
obstipo	ἐμφράττω	estupòs
coitio	συνλευσις, συναγωγή	kicha
exit	ἐξέρχεται, ἐκβάλλεται	exit êkoit, ἐξίτε
infundere	χωρνεύειν, ἐμβάλλειν	efoiti
pinna	πτέρυξ -υγος	πέντα
horreum	ἀποθήκη	hambârro
oletum, i	σκῶρ, σκωτὸς = stercus	alçet, χαλθα
soboles	τέκνα	sumbula
rasi	ξυράμενοι	urñas rúas
cervix -icis	τράχηλος -ου	οδέρχ
salsamentum piscium	τάριχος	πίσκ σαλίρε κρίπουρ
aegrotus -i	ἀρρώστος	ιγρίτε παγωμένος
abeto	κατεσθίω, κατατρώγω	καπετῶ ἐξού τὸ χάπε
illusio -onis	φενάκη, ἀπάτη, ἐμπαίγμος	λλιαν te ghèguicū
adopto	υιοθετέω -ῶ	dobitzi νόθος
tabernarius -i	κάπηλος	ταβερνάρι
copto	θηρεύω, ἀγρεύω	ghiato γκιούατ
captura	ἄγρα	ghiatuar
juba	χαίτη, χαίτωμα	τσιούπε
incusandus	μεμπτός	ichàad ichàre
improbandus	ἀξιόμειπτος	perbàti
prosapia	γένος, γενεά	pèr sóiç, soissòpi
proscindor	ὕβριζω, διασύρω	περκὰσ
coopto	ἐπιλέγω, ἐγκρίνω	κουπετόε
cooptatio -onis	ἔγκρισις -εως	κουπετούαρτε
castratus -i	εὐνούχος, ὄρχοτομηθεὶς, ἔκτομίας	strèðime
extimulo	κεντῶ, παροξύνω	zeimerῶ, ἐστίγμε
extimus	ἐξώτατε	ιγιάσμη
culcita	στρωμνή, κνέφαλον	σιλτέα
cumputresco	ὄζω	χουτρομὸν
pruina -ae	πάχνη	bruina
sospito	διασώζω, σώζω	ἐσπετῶ

sortito, adverb	κατὰ κλήρον, κλήρω	sòrτετ
spado -onis	ὁ σπάδων, ὁ ἔκτομίας	σπούαρε
praesecco	ἀποκόπτω	πρέσ
praesuo	προβόρπτω	presùne
pruinus	παχνώδης	prasim
permulceo	κατακηλέω -ῶ, γλυκεῖται	permeltzuar
allaevo	λειάνω	λέεν
allatro	προσυλακτέω -ῶ	ἐλέχουρτ
allambo	ἐπιλεῖχω	ἐλεπιγ
allauco	ἐπαινέω -ῶ	ἐλουφτῶ
exuere	ἐξαιρῶ, ἐκβάλλω	ἐνζιέρ enzoù -are
hircinus	τράγιος, τραγικός	hèrcine
illino gypso	γυψῶω -ῶ	ἀλλεν με ὕπσο
incito	προτρέπω, παροτρύνω	ἐταιντῶ
admisco vinum	κερῶ ὕδαροῦν, ἢ κερῶ οἶνον ὕδατι	bascòì vere e ùige
acquia	τριφερόχρως -ῶτος καὶ τριφερόχρωτος -ῶτος	dèlikallu
delicatulus -i	πνέω, φυσῶω -ῶ	φρῦγ
flo, spiro	κροκίς -ίδος	φλόκκε
floceus -i	πεπηγμένος	πίτζει
fixus -i	ἀφίημι τοῦ στρατεύεσθαι, ἀποζωννύω	ινζιέρτουρε
exauctoro	ἀπείδος	πα κάλιτζετο
excalceatus	ἔκπυστος	ἐτσιουντέη τζιουντε
exauditus -i	συμπαγίς -έντος	τεγκριτε ἀνευ προθέσεως cum
concretus -is	ὕπερπλήρωτος, περιπληθείς	ipròtè
oppletus -a -um	ἀλοιφή	λιέιτουρα
litura -ae	σκάφη, σκαφίδιον	λιούντρα πλοιδέριον
linter -tris	ἢ κάπνη, ἢ καπνοδόχη	buarl
fumarium -i	κάπνισμα -ατος, τὸ στρώμα, στρωμνή	tumòso
fumatio	στρώσις -εως	strati
stratum -i	ἄρπαγμα -ατος	ετρούαρτε καὶ ερίτουρα
stratura -ae	σαώτερος	βρομπίγνια
rapina -ae	μέλας θάνατος	σεπετόαρ
sospes	μέλανσις, ἐσπέρα	μδρε ιγρίσουρ
mortem nigram		ιγρίσουρτ
nigrities		

peperit	γείνατο	ε περί ἐπόλι
prostratus	ἐδάμασεν	eperstroï, estruate
mormuro	μυρμύρω, γογγύζω	μουρμουρίτ
excello, excellui	διαπρέπω	ἐτζέλλι, ιτζέλουρα
tundo	ώθω, κτυπῶ	τούντε
do, dare	δίδωμι, δούναι	ndéer, ndéria
pello	ἀπωθῶ, ἀποκρούω	bieri πιάι
verro,	σαίρω, σαρώνω	φσacha fchécha fchi
audime, argenteum habens arcum	κλυθίμευ ἀργυρότοξ κτλ.	a dighiðme ti ke arc ἥ arme er- gentossure
vicinus	ὁ πέλας ὁ πλησίον, ὁ γείτων	δκίνγγνε
compello	συναθροίζω	unpellotgem
melior, mensus sum	μετρώ	mas matiγ
queror, questus sum	μέφομαι, παραπονοῦμαι	quiaht u kiásse
farcio, farsii	γερμίζω	imbars, imbuchi
carpo	δρέπω, ἀφανίζω	harro ἥ har
ruo	καταπίπτω	rùume βάνε
cogo	ἀναγκάζω	γκας
obsero	μοχλῶ, κλείω	ebchi ebchéhoure
salea	σκώμματα	σὰr σὰλε
abligurio	ἐκλείγω, κατατρώγω	bel bligoure
simulo me esse amicum	προσποιῶμαι εἶναι φίλος	semelèi moi éste mike
solea	ὕπόδημα-ατος, βλαύτια	σόλα chòle
calcea	ἐμβάδες, κρηπίδες	κάλτζετ
sornico mansio	κοιλοσταθμῆν	σινίκου μάσα μάτουρα
olidus fœtidus	δζώδης	
irruptio, ruina	ἐμβολή -ῆς, ἥ	errezdï
iadago -inis	ἡ θήρα -ας, θήρευμα -τος	ghiaia per inγlάνε κτιούλη ktioul
pollis -nis, vel pollen	γύρις -ειως, παιπάλη	κρίτζει κερτζέτ
corutco	ἀπαυγάζω, ἀστράπτω	
coruscus -a -um	ἀστράπτων -οντος, ὁ σιλιπνός -οῦ	κρούσκου; κρούσκα; holò χουλί chòle

dolo	παλεκῶ -ῶ, παλεκίζω	ho olessia
molestia	λύπη	πρωτογένε
primigena	πρωτογενής	8i τσιέπε πετζόρε
proceres	δυνασταί	drò druan καφρίκ
terreo	φοβῶμαι	κέλεκς ὕαλος
caliculus	κίλικιον, τό	ιμέγκετε
humecto	ὕγραίνω, βρέχω	τραπούαρετ
tripudiator -oris	χορευτής	τρεμπόι
tripudio	χορεύω, ὀρχέομαι, ὀρχοῦμαι	
turbo	ταράσσω, διοχλέω -ῶ, κυκῶ -ῶ	τερμπῶι
prohibes	κωλύων	μπέρι χημηπή
scala -ae	ὁ ἀκρίδας -αντος, ἡ κλίμαξ -ακος	chkalla
fœtidus maleolens	ἀλερδς, δυσώδης	fendate ouleròs ileròssure
perpoto	διαπίνω	perpiite
mensa rotunda	τράπεζα στρογγύλη	μεσάλε βότουλε
merges -itis	δέσμη σταχῶν	βέργετ
interitns mors	νακρός, ταθείς	ιντέρτουρα
proceres kal pri-mores	πρόκριτοι	πλεκεσία
circummunio	περιφράττω	ivèn hougnette
peritus -i	ὁ θαήμων, ὄνος ἔμπειρος	pire i tzarahvet
pix -icis	πίσσα	πίσσα
praestigiis	γοητείας	per stiesa chtin me fall
incantatio	μαγεία	μαγία ἐξ οὔ και τὸ ta cantòime do kanduar
sellisternium	σελλῶν στρῶσις	chàlessò struare
sepia -ae	σηπία	σουπιέ
schola -ae	διδασκαλεῖον	σκολία
schedula -ae	σχέδιον	τζέτουλα
scabiosus -i	δζώριος	σζεμπόζουρ
capulus, manubrium gladii	λαβή· κώπη	κάπσενε
carmino	κτενίζω, διαζαίνω	κράεμ κρήχαμ
coccum -i	κόκκος	κόκκμ

cetus -i	συνουσία, όμήγυρις	τζέτα
rota -ae	τροχός	ρότα τροχός
specula	κάτοπτρον	πασκέρα
cingulum fulgens	σώμα φαεινόν	τσεγκέλι φλιακερίτ
quod ad acuen-	άκόνη	egnas γρίθα
dum adhibetur		
pertundebatur	έξέκειτο	perlundeí
perduravit	έξήρκεσεν	perduróí
agite	ίτε	άίτε τε
cophinus	ό κόφινος, ό φορυός	κοφίνα
cocietatem diri-	συμμαχίαν διαλύει,	choquerine dere-
mere		món priche
vestis oblonga	στολή, ίμάτιον εύ, ό	vechoure elarghe
clueo	καλοῦμαι	κιούχεμ σικουάιν;
denseo	πυκνώω, σωρεύω	ντέντε déute
suo	ράπτω	έζέ ζέε
batuo	κόπτω, κτυπώ	bie bieportesse.
strepo	θιρυβώ, ψοφώ	σκρέπιγ
mijere	ούρω	πρό μίτε
prodigo	φθειρω, δαπανώ	perndàí γκένα
compesco	κολάζω, χαλινώω	καπιστρω
emplastrum -i	έμπλαστρον	έμπλαστονε
exsano	ίάσμαι-ώμαι, ύγιάζω, έξακέω-ώ	έσερω
exeo	άποβαίνω, έξέρχομαι, έξειμι	σκόí ένζήρ κτλ.
excido, καί ex-	έκκόπτω, έκτέμνω	έτζέκτο
cindo		
excio, vel excie o	έκκαλώ, έξεγειρω	ένγρε έτζιω
aresco, siccare o	ξηραίνομαι, άναίνομαι,	θα θάατ ούθά θάτιμ
caput impleatur	κεφαλήν θερμαίνειν	boullion kókene
pro fovere		
gula, stomachus	τό στόμα-ατος σόμαχος	γκότιχ
exclusio	ή έκκόλαψις	έκσκούλο πούλλατε
desino morior	θνήσκω	τε ndécurit
obturationo	φίμωσις, έμφραγμός	θούρτεριτ έθούρι
inter cœnam	παρά τόν δείπνον	der κούτιμε ντεριζέν
		δέαντ
interitus -i	άδειχς, άφοβος [τρις]	ter interrrito άδει-
		έστατος

invito	καλώ τινά προς δεί-	ίμψτό ίφτουέρε
	πνον, προσκαλώ	
sublevatio	άνακούφισις	λεχσούαρ
gargarizatus -i	άνακογγυλίζειν	gargaris χουχουλίας
pessum, deorsum	κάτω, χαμαί	πόστε ντέρτουρη
crematio	καύσις	σκούρ σα, ουμδούρη
dentes cibum	οί δδόντες τόν άρτον	démete ίzópene
scindunt	σχιζουσιν	sectaine
mæror -oris	κατήφεια	σμερούαρτ
laicus -ci	λαϊκός	λαϊκόί
puella -ae	κούρη κόρη	pighia πέλλα
scintilla mentis	σπινθήρ νόου	chiquenti méndit
libero	άπολύω, σώζω	λυρω ίμπουρω
afflant mortalibus	πνεουσι βροτοτς	φρούνε τε μόριτεβίβ
Deus, an mortuus	θεός, ή νέκυς, ή βασι-	περνει, ά indécure
an rex	λεύς	άμπερέτ
imperator -oris	άυτοκράτωρ, βασιλεύς	μπερέτι
dormio secubo	άποκαθούω, άποκοιτώ	ndéerem secum-
		bissem
flo spiro	άποκαπώω, πνέω	φριγ spiret astú
amissio	άποβολή, άπώλεια	to ta mpsids
		mpchón
heus tu bone vir	ω' τάν	hòti bure imire
pugno	δηριώω	μπέε biéne
procinctus	προσβολή	περκές πεεριζόν περ-
		σάν
decipo	φανακίζω	te ghenniën te
		stcèpòn τζπόν
lavare laterem	πλύνειν πλίνθον	λαί βάλτε,ε
cubatio	κουμάσιον	κουμάς κουμπς κου-
		τέτζ
compertum habeo	έχω πείραν, έπίσταμαι	κουπετόιγ
fidelia	κεφάμιον άγγειον, λο-	folillea bôte, bottle
	πάς, χύτρα	
intexo	έμπλέκω	ίντέσουρ
torrefacio	φρύγω, φρύττω, φρύσσω	τσουρουφζύκι τη-
		γανίζω
sannio -onis	χλουαστής -ου ό	σάινε
mentula	πηρίν -ίνος, όρχεον	meuleu melée
spinula -æ	άκάνθιον -ου τό	spónizasghùgnesa

multo -avi -are	τιμωρῶ	mundò, munde
cuo, cusum -ere	τυπῶ	κούδερ κούδερρα
secundina, quia	χωρεί σπάργανον	σκουτίνα
fœtum		
inconditum o-	ἀνευ τινός ἀρτύματος	Ιγκοντίτουρε νάλτο
leum	ἔλασον	
vitta, -æ	ταινία	ὑδὲ βίγγε κελ
languor -oris	ἀρρωστία	langhùeri languò
coopto	ἐπιλέγω, ἐγκρίνω	koupetō si cupeto
scandula, scamil-	κλίμαξ	scàla per te hipuri
lus		
teres	στρογγύλος	trèdasse drède
abgrego, abregare	ὑποφρίξιν dergoe	epregòï pregòe
abiegnus	ἐλάτινος, ἐλάτινος	epèigne pègne
scabellum -i	ὀποβάθρα, θρονίον	σκαμνίνω
scelero	μιαίνω	πελερῶς λερῶση
merges, mergitis	δέσμη σταχῶν	vérgèie βίρκετ
late auditus	εὐρέως, πλατῶς ἀκούεται	larque dighìoneté
cedo quid faciam	εἰπέ τί νά πράξω	ce té bieime
dor, der, deris	ἀπό τοῦ δο δίδωμι	dòra και udèri ντέ- uria
fulcio,	ἐπεριδῶ, στηρίζω	φορίζον
coalesco	συμφύομαι	κουλίσσo lichon cu- llsse
languéo	ἀτονῶ, εἶμαι κεκμη- κῶς, ἀσθενής	ledgòï, lingùere
paciscor	συμφωνῶ μετά τινος, συντίθεμαι, ὁμολο- γῶ τίνι	qackessούαρε pèitòg
rarus, non densus	ἀραιός, οὐχί πυκνός	rale γιὸ νέντουρε, νέντουρ
edormio	κατακοιμῶμαι	έντέρειμ, φλῶ
crepido	φάραγξ -γος, ἡ και δ	γρόπατε
præposterus	πρωθύτερος, ου	πρεπασάτ πρεπάτουρε
præstruo	προκατασκευάζω	πρεστρωγι
populus (arbor)	αἴγειρος	πλέπη
placenta	μήτρα	πλοντίτζα μήτρατζα
inflammo και θ-	φλογίζω	φλακερῶ, δίζουρε
xuro		
alas explico	διαπτερόω	χάλατε ξεπλῆξ γκῆμ

abedo	κατεσθίω, ἀποτρῶγω, κοπετό, καπτόγιε ἀπεσθίω	
segnities -iei		
piger, et segnis	ὀκνηρός	ségne zi λιπίρε
sum		
impiger	ὁ ἀσκιος	τοῦναντίον ἀλβ. λιπίρε
incito, moveo	ὀρνύω	ένιζ. τῶ
instigo	ὀτρυνέω -ῶ	ἐσιούγι ιετῶτουρε
lineus,	λίνεος, λίνεον	ellite, ghàhali
linio, ungo	χρίω, ἀλείφω, ὑποχρίω λιοῦε, eghùe	
cazmino	κτενίζω, διαξάινω, ξαίνω κρίχημ	
calumniosus	συκοφαντικός, σκου- φάντης, συκαστής	καλεζόν
jalemus vir, car-		hélme θρηνώδης ὕ- μνος κτλ.
nem lugubre	ἐξυπνίζομαι, ἐξεγίρομαι	εσπεργιόγι
expergisor	ἐξεγίρομαι τοῦ ὕπνου	esperghionem
expergesio	προφαίνω, ἐξαίρω	εντζερ
exero	πειναλτός	ιουρίτουρε
esuritor	καταπίνω, γλύζω	γκουλιζιόν teveùre
glutio, devoro	μεταπέμπω, ἐπικα- λοῦμαι	τζιόνα βάλλειμπιέρνα
accieo	τάφος, γεώλοφος	τε μπουλοῦαρε ἕαρ
tumulus, sepul-		
chrum		
crustæ exciderunt	φλοῖον ἐκχωρίζουσι	κρόδατε ἐτζικίτιν
toto die	ὅλην τὴν ἡμέραν	tòre ditène
fundò, fusi, fun-		
dere	κατατρέπω, νικῶ	mùndi émunde a- tòz
infugam verto		
quarito are	ἐπιζητῶ	κερτῶ
vide	ἰδοῦ, ἴδε	βισατέ si dè ἴδε δὴ
opportune	ἐν καιρῶ, ἐν τῷ δέοντι,	per-ton νουκπερτόν
	εὐκαιρῶς, κατὰ καιρὸν	
fundus -i	χωρῶν -ου ἀγρός -οῦ	vèndi
funditus	ἄρδην, εἰς ἔδαφος, παν-	ghafundi
	τελῶς, ἐκ θεμελίων, ἐκ βάθρων	
luxuria	ἀκρασία, ἀσωτία, λαγ-	λισούαρε λεσσόν νεία.
olearius και olearis	ἐληθός -οῦ ὀ	préi ulire ghàuli

morti propinquum esse	παμπονίρως ἔγειν ἐν δυσμαίς τοῦ βίου εἶναι	perripnet με mort
adjuvo adiutum	βοηθῶ	endiheto ndih
auspicio, negotium aliquod aggredior		esplik, espicu
exiguus	ὀλιγός, βραχύς, μικρός	ιτιζικετ νιεζικε
excors	ἀνήτος, ἔκφρων	itchokiure
excandescio incendior	ἐκπυρόμαι -οῦμαι	μεταφορικῶς irasci
illepidus	ἄγροικος, ἄκομψος, ἄχαρις	ιλλεπρεϊλλουμπιτουερ
compesco	κολάζω, χαλινῶ	καπιστροῦ, capistra
obdormisco, dormio	κατανοιμῶμαι	νιέρεμ, φλέ
fugio	φεύγω ἀποδιδράσκει	fruite, ἔκου
sapio satis	γένομαι ἀρκοῦντως	sà uscièp, hâ
ferior	ἐστάζω, σχολάζω	heu reat
per deum	πρὸς Θεοῦ	perndine
conjectura	εἰκασία	ιγκιάρτε,
perflugium	καταφυγή, ἀπόδρασις	ἔκνιε prelicee
simulo	ὁμοιω	σεμπελδι
vivarium	ἰχθυοτροφεῖον	vivare, βιδάρτε
cista, κισῶτιον	γίνεται cistula καὶ eis-tella	καροῖλλα
abscondo	κρύπτομαι	empseinte
justum	δίκαιον, ὀρθόν	izaiisse
struete	εὐθίως, εὐκόσμως	ιστρούατε, οὐστρούα λούρτε
stipendium -i	φύρος, εἰσφορὰ, δασμὸς	etebèn, τί οὐ κάνει;
stips-pendo		τί σὲ χρεωσῶ;
jucunditas -atis	τερπνότης, ἡδονή	ἡ-ου-νιτουε, ugon-ditur
sellisternium -i	στρώσις τῶν ὀφρων	sâlene strôï
sella sterno		
luctus	πένθος, γόος, θρήνος	liote (δάκρυα)
plagum amici ligo	δένω, δέω τοῦ φίλου τῆς πληγῆν	plâgane emikut lithe
numero are	ἀριθμῶ	nèmeroï

